

DERYBOS KORĖJOJE TIK LAIKO GAIŠINIMAS

SUOMIJA BUS NEUTRALI KILUS RYTŲ - VAKARŲ KARUI

HELSINKIS, Suomija. — Jeigu kiltų karas tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos, Suomija, toliausiai šiaurėje Vakarų civilizacijos ir demokratijos tvirtovė, stengsis išsilaikyti neutrali, praneša Karl v. Wiegand, žinomas korespondentas.

Tas reiškia, jeigu Amerikos lėktuvai mėgintų pasiekti Sovietų Sąjungą per Skandinavijos erdvę, jie būtų pakeliui puolami ir antros neutralios valstybės, pasiryžusios savo neutralumą ginti ginklu. Pirmoji valstybė, kurios naikintojai savo teritorijoje pultų Atlanto sąjungos bombonešius, yra Švedija.

Iš tikrųjų Vakarų sąjungininkų lėktuvų pasirodymas reikštų Suomijai kiek daugiau: pagal Suomijos ir Sovietų Sąjungos draugingumo sutartį, Sovietų Sąjunga turi teisę ateiti Suomijai "į pagalbą". Tas reiškia, kad Suomija turėtų įsileisti raudonąją armiją. Tas reikštų Suomijos okupavimą.

Sunkiomis suomiams dienomis sovietai privertė sutikti su jų reikalavimu, kad ne tik karo, bet ir karo pavojaus atveju sovietai gali imtis bendrų su suomių saugumo priemonių Suomijos erdvėje. Švedijos prisidėjimas prie Atlanto pakto, daugelio manymų, būtų buvęs pakankamas pagrindas sovietams pareikalauti iš suomių karinio bendradarbiavimo. Švedų neutralumo kelio pasirinkimas sustiprino Suomijos nepriklausomybės sąlygas.

Žydų persekiojimai Vengrijos sostinėje

BUDAPEST, Vengrija. — Broliai Geza ir Josef Szucs, abu advokatai ir žinomi žydų visuomenės veikėjai, nusižudė, iššokdami iš savo gyvenamojo buto trečiame aukšte. Keletą valandų prieš tai nusinuodijo jų 84 metų teta, gyvenusi tame pačiame bute.

Nauji žmonių deportavimai Vengrijoje (pereitai mėnesį prieš tai protestavo Jungtinių Valstijų prezidentas) kaip tik daugiausia liečia vidurinę ir buv. laisvųjų profesijų luomus, kuriems priklauso nemaža žydų, taip kad antikomunistiniai šaltiniai paskutinius trėnimus vadina specialiais žydų trėnimais. Suminėtos savižudystės rodo, prie ko veda deportavimai.

Veteranai iš Korėjos grįžta su maliarija

ATLANTA. — Dr. Raymond Vonderlehr, užkrečiamųjų ligų centro vedėjas, kreipėsi į visus Amerikos gydytojus, prašydamas dabinoti grįžusius iš Korėjos karo veteranus ir sekti susirgimus Vivax maliarija.

Jo kreipimasis pagrįstas keeliais maliarijos susirgimais tarp grįžusių į Ameriką karių iš Korėjos fronto.

— Su jepeu, paskutinio karo lauko automobilio nugalėtoju, buvo galima viską daryti, išskyrus skristi. Dabar karo technikai bando jam pritaikinti sparnus. Tada su juo bus galima važiuoti arba skristi, pagal upą.

Voice of America

NEW YORK, N. Y. — Vakar, sekmadienį, Amerikos Balsas savo antrojo programoje Lietuvon perdavė pasikalbėjimą su NAUJIENŲ redaktoriumi Dr. P. Grigaičiu. Kitos tos programos daly buvo girdėta Povilo Labanauko Amerikos Lietuvių spaudos apžvalga.

Chicagoje ši programa gana gerai girdima 4:45 val. ir 11 v. vakaro ir kitos dienos 8 val. ryto.

Pirmoji programa čia paguama 11 val. dieną ir 5:30 val. vakaro. Prieš kurį laiką buvo perduotas Arthuro Koestlerio vaidinimas "Tamsa Vidurdieny", kuriame svarbiausią rolę atliko Henrikas Kačinskas.

Koestlerio knyga yra išversta ir į lietuvių kalbą (Nulis ir Begalybė).

K. JURGĖLA BUS VEDEJAS

"Voice of America" viršininkų seniai buvo numatyta, kad lietuviškų radijo programų personalui vadovaus K. Jurgėla, ligšiolinis Amerikos Lietuvių Informacijos Biuro, ALT įstaigos, direktorius. Bet dėl nežinomų priežasčių lietuvių personalo suorganizavimas dar vis nėra baigtas.

Dabar patirta, kad vedėju galutinai yra paskirtas K. Jurgėla, ir artimoje ateityje jis perims tas pareigas iš p. J. Laučkos. Kitos pabaltiečių grupės savo vedėjus jau turi.

Mirė Juozas Gabrys - Paršaitis

Iš Šveicarijos praneša, kad tenai, netoli Vevey miesto, savo ūky, neseniai mirė Juozas Gabrys (Paršaitis), sulaukęs 71 metų amžiaus.

Jis buvo kilęs iš Garliavos parapijos. Mokslus ėjo Lietuvoje, Rusijoje ir vėliau Prancūzijoje. Gyvendamas užsieny nuo 1907 m., jis pakeitė savo pavardę iš Paršaičio į Gabrį. Vienu laiku jis turėjo ambiciją pakilti į aristokratų ir vadinosi "Juozas Gabrys, markizas de Garliava".

Per pirmąjį pasaulinį karą velionis buvo įsteigęs Šveicarijos informacijos biurą ir šaukė konferencijas Lietuvos ir kitų pavergtų tautų reikalais. Bet kai Lietuva tapo nepriklausoma, jis tenai sau vietos nerado. Buvo nusipirkęs dvarą Klaipėdos krašte, kuriame tačiau neilgai gyveno.

Per antrąjį pasaulinį karą Gabrys norėjo patekti į Lietuvos išlaisvinimo vadus, smarkiai puolė A. Smetoną dėl "Lietuvos pradžudymo" ir rašinėjo laiškus amerikiečiams bei atsikaukė spaudai. Neradęs čia pasiskelimo, siuntinėjo įvairioms valdžioms memorandumus prieš VLIKą ir leido biuletenius, keldamas savo "nuopelnus tautai".

Jo mirtis buvo taip staigi, kad ne gydytojas nesukubo atvykti suteikti pagalbos. Palaidotas šveicarų kiamo kapinėse, apie pusantro kilometro nuo velionies ūkio.

(Daugiau žinių apie Juozą Paršaitį - Gabrį bus rytojais "Naujienose".)

Išbadėję komunistėliai, pasiekę Vakarų Berlyną, maitinasi iš JAV katilo. Rusai surengė didelį parodą Berlyne. Į jį suvarė didoką skaičių jaunuolių. Keli šimtai jų pabėgo į Vakarų Berlyną ir nenori grįžti į rusų valdomas sritis.

Eskimai gaudys ne tik ruonius, bet ir rusus

MONTREAL, Kanada. — Naujas pasaulinis karas, jeigu jis prasidės, apims ir poliarines sritis. Idiliškai leidžia tenai laiką eskimai, kas žvejojamas, kas medžiodamas, negalės taip ramiai gyventi. Taip bent mano Kanados vyriausybės galvodama, kad įtraukus į darbą ketvirtą tūkstančių arktikoj gyvenančių eskimų, būtų didelė parama Kanados karinėms pajėgoms.

Kanados poliarinėje srity gyvena pusdevinto tūkstančio eskimų. Pusę jų numatyta į pagelbinę karą tarnybą prie meteorologijos ir radarų stočių bei statybos darbų.

Išradimas naudoti eskimus poliarinės gynybos tikslams yra tikrai rusų. Ten jie seniai yra įtraukti į "pasaulinės revoliucijos" procesą. Kanadiečiai spėlioja, kad jiems, linkusiems atsisųlgti į eskimų senuosius papročius, bus nelengva juos įtraukti prie poliarinės apsaugos organizacijos. Kanadiečiai, mat, neturi MVD policijos, kuri galėtų kaip Rusijoje apkaltinti tau-telę už buržuazinius nacionalistinius užkietėjimus ir deportuoti ten, kur reikalinga darbo jėga.

Kanadiečiai iš Arctic Division dabar studijuoja knygą "Book of Wisdom for Eskimos", kur aiškinama, kaip įgyti baltajam žmogui eskimų simpatijas.

Atgyja militarizmas Vokietijoje

BONN, V. Vokietija. — Juo daugiau Vakaruose kalbama apie vokiečių įtraukimą į bendrą priešpriešinimo frontą prieš komunistus, juo drąsesni darosi vokiečių militaristai, o su jais ir senieji nacistai.

Vokiečių paskutiniojo karo dalyviai organizuojasi į ultra-patriotiškas organizacijas, kaip buvusių parašutinių ("Žali velniai") buvę Rommelio armijos kareiviai ir "Afrikos Korpa", buvę pėstininkai ir "Geltoną Rastą". Buvę SS legionieriai turi taip pat savo organizaciją.

Visos šios organizacijos nori amerikiečių pavyzdžiu susijungti į vieną lygą, Soldatenbund. Pietų Vokietijoje Bund Deutsch-er Soldaten savo periodinį lei-

dinį pavadino "Geležinis Kryžius". Šiaurės Vokietijoje įsisteigusi karių organizacija Soldatenbund suruošė iškilmingą priėmimą gen. Ramcke, paleistam iš prancūzų kalėjimo, kur jis atliko bausmę už karinius prasi-kaltimus.

Gen. Ramcke pasisveikinimo kalboje reikalavo paleisti iš kalėjimo maršalą Kesselringą.

Diplomatų atstovybės - sovietų šnipų lizdai

WASHINGTON, D. C. — Sen. McCarran (dem. New.), vadovaujantis Senato vidaus saugumo pagalbinei komisijai pareiškė, kad kai kurios užsienio diplomatinės atstovybės pasidarė šnipų ir sabotažinių lizdai šiame krašte.

Komisijos pranešime kaltinama prez. Trumano administracija dėl nenaudojimo priemonių, leidžiamų prieš užsieniečius.

Sulig vidaus saugumo įstatymu, kurį Kongresas priėmė rugsėjo mėnesį nežiūrint prezidento vetavimo, Amerikos vyriausybė suteikiama teisė neįsileisti arba ištremti viešajam saugumui pavojingus užsieniečius, nepaisant, kad jie būtų aprūpinti ir diplomatiniais pasais.

Komisija reikalauja Valstybės ir Teisingumo departamentus susitarti su Jungtinėmis Tautomis dėl jų diplomatų judėjimo laisvės apribojimo, o prez. Trumanas turės, laikydamasis saugumo potvarkio, išprašyti iš krašto tuos diplomatus, kurie sudaro pavojų viešajam saugumui.

KINIEČIAI SAKO, GEN. W. DEAN YRA DAR GYVAS

SAN FRANCISCO. — Gen. Frank W. Milburn, ką tik atvykęs iš Korėjos fronto, pasakoja, kad paimtieji ir nelaisvę kiniečių kareiviai tvirtina matę gen. William Dean gynyvą kiniečių nelaisvė.

Gen. Dean dingio pirmosiose fronto linijose pereinamųjų metų mėnesį.

Kreipiasi į Trumaną dėl Oatis likimo

WASHINGTON, D. C. — Senatorius Cain (rep. Wash.) paprašė prezidentą Trumaną imtis griežtesnių priemonių išvauduoti iš Čekoslovakijos kalėjimo 10 m. nuteistą Amerikos spaudos korespondentą William Oatis.

Senatorius sako, kad naujojo Čekoslovakijos ambasadoriaus kredencijai įteikimas sudaro "dramatišką progą" pareikalauti laisvės nuteistajam korespondentui.

Į korespondentų klausimą Čekoslovakijos naujasis ambasadorius atsakė, kad Oatis ne dėl to nuteistas, kad jis buvo korespondentas.

Komunistai vetavo futbolo rungtynes

BERLYNAS. — Švilpimai ir staigantys balsai pasigirdo sporto aikštėje, kur Rytų Vokietijos komunistų rinktinė žaidė su Maskvos profesionalų komanda Dynamo.

Apie 70,000 komunistų jaunimo delegatų žiūrėjo rungtynes ir matė, kaip Rytų vokiečių rinktinė įmušė du golus, tiek pat, kiek ir rusai įmušė vokiečiams. Bet teisėjas rungtinėms pasibaigus paskelbė, kad Dynamo laimėjo 2:0 sėkmingai.

Komunistų milicija turėjo daug darbo raminant įsikarščiusius vokiečių sportininkų draugus.

Partizanai puldinėja komunistus Kinijoje

HONG KONG. — Atgijus kautynių veiksmams Korėjoje, prasidėtų dar gyvesnis antikomunistų partizanų veikimas Pietinėje Kinijoje, pranešama iš Hong Kongo.

Per paskutines savaites įvyko nemažiau kaip 200 susidūrimų tarp Chiang-Kaisheko partizanų ir komunistų karinių dalių Kinijos pietinėje daly. Partizanai veikia mažais daliniais, maždaug po šimtą vyrų, tačiau turi centrinę vadovybę. Bendras skaičius šioje daly esančių mažesnis kaip 30,000.

KOMUNISTŲ DELEGACIJA KELDAMA POLITINIUS KLAUSIMUS, DARO DERYBAS NEBEĮMANOMAS

GRIEŽTI ADM. JOY KALTINIMAI DELEG. PIRMININKUI

Užpuolė Val. Departamento tarnautoją

VIENA, Austrija. — Mrs. Patricia Moore, Valstybės Departamento tarnautoja Amerikos zonoje Austrijoje, buvo su laikyta komunistų jaunuolių, važiuojant jai automobiliu iš aerodromo į Vieną.

Soferiui sustabdžius automobilį, jaunuoliai juos apspito grasdami dėl uždraudimo komunistų delegatams vykti per amerikiečių zoną į jų suvažiavimą Berlyne.

Kaikurie iš jų ėmė kalti į užpakalines padangas vinis. Soferis paspaudė mašiną atgal, po to pirmyn, nublokšdamas į šalį jaunuolius, ir po to laimingai pasiekė amerikiečių būstinę.

AMERIKOS LĖKTUVAI BOMBARDAVO SANDELIUS

U. S. 8 ARMIJOS BŪSTINĖ. Korėja. — Penkiolika Amerikos B-29 tipo bombonešių bombardavo komunistų sandėlius ir medžiagų telkinius prie Hungnam, rytiniame pakraštyje.

Lėktuvai pakilo iš Okinavos bazės ir radarų pagalba lengvai surado taikinius, ant kurių numetė apie 2,000 bombų po 100 svarų.

Paskutinę savaitę Amerikos lėktuvai sunaikino 296 ir apgadino 500 transporto automobilių.

Karas prasidės tarp Reino ir Elbės

BERLYNAS, Vokietija. — Rytų Vokietijos komunistinės vyriausybės galva Grotewohl pasakė komunistų jaunimo suvažiavime piktą kalbą prieš Vakarų valstybes, ypačiai prieš Ameriką. Jis turįs dokumentų, iš kurių galima matyti, kad šios valstybės nori atgaivinti vokiečių armiją ir suorganizuoti frontą prieš komunistus Reino-Elbės upių erdvėje, tvirtino Grotewohl.

SOVIETAI PRADĖSIĄ KARĄ DAR ŠI RUDENĮ

STOCKBRIDGE, Mass. — Buvęs Valstybės sekretoriaus padėjėjas A. A. Berle jr. yra tos nuomonės, kad Sovietų Sąjunga dar ši rudenį gali pradėti karą prieš Jugoslaviją.

Sovietai veržiasi trimis kryptimis, sako Berle: per Pietų Rytų Aziją, per Iraną ir per Balkanus.

NAUJI AREŠTAI ARGENTINOS

BUENOS AIRES, Argentina. — Policija suima vis daugiau prieš Peroną nusistačiusių politikų ir geležinkelio darbininkų, siekiant sugniuždinti augančią opoziciją diktatūrai. Trys studentai ir vienas tiesėjas suimti už proklamacijos, raginusias geležinkeliečius streikuoti. Penki mašinistai ir penki kuriai buvo suimti La Platoje. Dedamos pastangos išvauduoti iš kalėjimo du radikalų veikėjus Santiago Nudelman ir Rodolfo Mosque.

MUNSAN, Korėja. — Šeštadienio vakaro pasitarime J. T. delegacijos pirmininkas adm. Joy aštriais žodžiais puolė komunistų delegaciją, matant, kaip ji keldama politinius reikalavimus karinei delegacijai, stengiasi paversti derybas į tuščią laiko gaišinimą.

Adm. Joy kalbėjo: "Jūs neveiksmų. Jūs neatėjote, kad atėjote čionai sustabdyti kovos tartutės dėl paliaubų. Jūs atėjote pranešti jūsų kainą — jūsų politinę kainą — už laikiną Korėjos tautos kančių sustabdymą".

Šeštadienio posėdis, užtrukęs 2 val. 20 min., pasibaigė be jokio nutarimo, — beje, buvo nutarta susitikti sekmadienį kitam posėdžiui.

Komunistų delegacija kategoriškai atsisakė svastyti bet kokį kompromisinį planą dėl demarkacijos zonos. Iš to pasakymo matyti, kad Jungtinių Tautų delegacija yra linkusi daryti kompromisą. Ligi šiol J. T. griežtai laikėsi už demarkacinės juostos išvedimą pagal dabartinę fronto liniją.

Adm. Joy mėgino komunistų delegacijos pirmininkui gen. Nam II parodyti vietą žemėlapyje, kur galėtų eiti buferinė juosta, bet šis atsakė, kad jis žiūrįs tik apie 38 lygiagrečių.

Kinijos komunistų laikraštis ir jų Peipingo radijas praneša, kad Kaesongo pasikalbėjimai rodo galutinio nepasisekimo ženklus. Šis oficialus komunistų organas kaltina sąjungininkus už siūlytų sąlygų atmetimą. Derybos, sako, pasibaigsiančios niekais, nežiūrint, kad korėjiečių tauta norėtų matyti taiką atstatytą.

Didėja rūpesčiai dėl Japonijos sutarties

WASHINGTON, D. C. — Ruošiantis taikos sutarties pasirašymui su Japonija, Valstybės departamentas bijosi ne tik Sovietų Sąjungos trukdymų, kaip neseniai išsireiškė sekretorius Acheson, bet taip pat iš visos eilės Azijos valstybių.

Siūdiend dar nėra tikra, ar Sąjontų S-ga aplamai dalyvaus taikos konferencijoje, jeigu jai paaiškės, kad nėra vilties praveisti savo valią.

Naujoji Azijos galybė Indija yra taip pat savotiškai nusistačiusi prieš Amerikos parengtą sutarties projektą. Ji yra už Formozos perleidimą komunistinei Kinijai.

Kitos naujosios Azijos valstybės, kaip Burma, Indonezija ir net Filipinai, reikalauja iš Japonijos didelių atlyginimų už padarytus nuostolius karo metu. Amerikiečiai yra numatę, kad vėliau šie kraštai galės susitariti su Japonija dėl pagalbos jų nuteriotiems kraštams atstatyti.

Japonijos taikos konferencija prasidės rugsėjo 4 d. San Francisco, Kalifornijoje.

— Stephen Early, buvęs dviejų paskutinių prezidentų sekretorius, mirė Washington, sulaukęs 61 m. amžiaus.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Studentai suruošė pobūvį

Rugpj. 10 d. įvyko studentiškas susipažinimo pobūvis vakarienė, kurią suruošė Lietuvos Studentų Sąjungos Chicago skyrius Nielsen's restorane (79 ir Western Ave.). Dalyvavo apie 60 vietinių studentų lietuvių ir jų kviestų svečių iš profesorių ir šiaip visuomenės tarpo.

Trumpa kalba pobūvį pradėjo skyriaus pirm. stud. L. Grinius, o pobūviui toliau vesti pakvietė stud. A. Gaušą. Apie virusą pasakaitą skaitė Dr. J. Valaitis. Po vakarienės šėlo pamarginti kai kuriais prašmatnumais šokiai ir pasišmonėjimas bei dainos.

Susirinkusieji studentai beveik visi be išimties buvo, taip sakant, jaunosios kartos, gimnazijas išėję tremtyje. Chicago skyriui priklauso apie 45, o iš viso lietuvių naujųjų ateivių studentų, sako, esą čia apie 60-70. Nemaža jų studijuoja Chicago ir apylinkėse universitetuose ir kolegijose, vieni gaudami už gerą mokymąsi stipendijas, o kiti patys lėšas užsidirbdami bei tėvų ar šeimos remiami. Dalis studentų buvo iš tolimesnių vietų, atvykusių į Chicago vasaros atostogų.

Savotiška maloni staigmena buvo, kai šiame nelietuviškame restorane viena padavėja prakalbėjo lietuviškai. Pasirodo, tai būta lietuvaitės Kūkanskytės, kilusios iš Šiaulių ir 10 metų amžiaus atvykusios į Ameriką.

CHICAGOS BALF apskritis atidarė savo ofisą 2807 West 55th St., Chicago 32. Ili. Telefonas: WALbrook 5-5936. Visus raštus adresuojamus Chicago BALF Apskrities adresu. Chicago BALF Aps. V-ba. Valdybai prašome siųsti viršminėtų.

Sukaktuvinis kupiškėnų išvažiavimas

Rugpjūčio 5 d. J. Liepos sode, prie Kean Ave., įvyko Kupiškėnų Kultūros Draugijos 16 metų gyvavimo proga linksmas išvažiavimas. Nariai pavieniai bei su šeimomis ir daug svečių iš Chicago ir apylinkės miestų, palikę savo kasdienius darbus, o kiti net neužbaigę atostogų, atvyko į pikniką paremti kupiškėnų, su jais pabūti keletą valandų ir sutikti daugiau kupiškėnų pažįstamų, kurių jau buvo nematę ilgą laiką.

Ta proga širdingai aciu atsilankiusiems. Jų praleisti doleriai eis į kupiškėnų iždą, iš kurio bus skirtos aukos labdaros tikslams.

Nors kupiškėnų išvažiavimas buvo smagus, bet buvo ir kliūčių, kurios atsitiko prieš mūsų norą. Prašau visus svečius mums atleisti, nes mes stengėmės patarnauti, kiek galėjome, ir norėjome matyti atsilankiusiuosius linksmsus mūsų gegužinėj.

Dėl šio kupiškėnų išvažiavimo pirmiausia padėka priklauso K. ir K. Matekoniams. Jie parūpino stipresnius gėrimus ir visą užkandą bei visą dieną išvažiavime dirbo. Taip pat komisijos nariui F. Stanionui ir visiems, kurie dirbo už baro ar kitkuo prisidėjo kupiškėnų išvažiavimui pagražinti. Didelis aciu "Naujienoms" už suteiktą vietą kupiškėnų korespondencijoms ir S. Bartkus už pranesimą apie kupiškėnų pikniką per jos radijo valandą. Dėkojame svečiams čekagiečiams ir apylinkės miestukų.

Jau sulaukus sutemos, kupiškėnai užbaigę savo draugišką išvažiavimą ir pridėjo vėl susirinkti kitame kupiškėnų piknike.

P. B.

Apie politinius kalinius

Rugpjūčio 5 dieną Chicagoje įvyko visuotinis politinių kalinių susirinkimas, su kuriuo prarvartu būtų susipažinti platesnei lietuvių visuomenei.

Šis tas iš praeities

Politiniai kaliniai iki šio laiko, kad ir teturėdami tik organizacinę komisiją, sėkmingai veikia. Jų darbas pasireiškė jau pereinamais metais rudenį, kada jie ryžosi apvažiuoti Chicagoje ir artimesnėse nuo Chicago vietovėse gyvenančius lietuvius ir jiems, t. y. seniau atvykusiems lietuviams, papasakoti, koks yra skirtumas tarp bolševizmo propagandos ir jų įgyvendinto rojus Rusijoj ir kituose pavergtuose kraštuose. Šios paskaitos turėjo bene geriausią pasisekimą, nes į jas lankėsi gausiai lietuvių, o po paskaitų jie nesigailėdavo ir Lietuvos laisvinimui aukų. Aukų per tą laiką buvo surinkta per 600 dol. ir visi pinigai perduoti ALT Vykdomajam Komitetui. Politiniai kaliniai susidariusias išlaidas ryšium su susirinkimais patys savo lėšomis apmokėdavo. Prisiminti šiuos susirinkimus, tenka konstatuoti džiugų faktą, kad, kur politiniai kaliniai rengė susirinkimus (dažniausiai tai būdavo parapijų salėse), šiem susirinkimams parapijų klebonai patalpas visur yra davę nemokamai. Teko girdėti, kad panašūs susirinkimai bus pradėti šaukti atėjus rudenii.

Antra darbo sritis, kurioje ypatingai aktyviai su visu nuosirdumu pasireiškė politiniai kaliniai, t. y. birželio įvykiai, kar tu ir Lietuvos dešimtmečio tragedijos įvykiai minint. Politiniai kaliniai šiam įvykiui atžymėti ryžosi ne tik patys aukoti kraują prieš komunizmo kovojantiems JAV kariams, bet savo atsisaukimu kreipėsi į visuomenę, prašydami prieš šios aukos prisidėti. Taip pat tenka konstatuoti džiugų faktą, kad politinių kalinių balsas lietuvių visuomenėje rado nuosirdų atgarsį. Į jį atsiliepė nemažas būrys Chicagoje gyvenančių lietuvių tiek naujai, tiek ir seniau atvykusių. Šis įvykis amerikiečių spaudoje rado labai palankaus įvertinimo; kai kurie amerikiečiai didieji laikraščiai savo įžanginiuose straipsniuose nurodė lietuvių kaip pavyzdį kitoms Amerikos piliečiams. Gražiai buvo paminėtas, kartu su kitomis organizacijomis, dalyvaujant ir politiniams kaliniams birželio viešas įvykių minėjimas.

Susirinkimas ir valdybos rinkimai

Visuotinis susirinkimas buvo pakiliios dvasios su pasiryžimu dirbti ir ateityje, rodant pavyzdį visiems lietuviams, kad šiandien yra svarbiausias visų uždavinys vieninga kova dėl Lietuvos išlaisvinimo, remiant šiam darbe Amerikos Lietuvių Tarybą, mūsų diplomatus ir visas kitas organizacijas, kurios dirba Lietuvos išlaisvinimo darbą. Vienas iš kalbėtojų pabrėžė, kad politinių kalinių organizacija turi būti lietuvių vienybės ir nepailstamos kovos už Lietuvos laisvę simbolis. Svarbiausias politinių kalinių uždavinys yra būti gyvais liudininkais bolševizmo, koks jis yra iš tikrųjų, kokiems patiems likimo lemta buvo labai iš arti pažinti. O tu liudininkų JAV tikrai dar reikalinga, nes daugelis ir mūsų tautos vaikų dar tebetiki bolševizmo skleidžiamais melais ir tuo, kad bolševizmas esąs darbininkų "užtėrajas", "globėjas" ir "išvadotojas". O iš tikrųjų tai yra tokia sistema, kuri daugiausia darbininkus išnaudoja. Tad politinių kalinių, kaip gyvų liudininkų, uždavinys, liudyti tiesą. Politiniai kaliniai, kad geriau galėtų įtikinti, turi įsigyti šviesoraštį vaizdams, kuriuose parodo per metų tarpą Lietuvoje

išžudytus nekaltus žmones. Tenka linkėti, kad šiame darbe jie nepavargtų ir turėtų pakankamai išvermės ir drąsos skelbti tiesą.

Šiame susirinkime buvo išrinkta valdyba į kurią įėjo: prof. Mackevičius, Tumas, Šimkus.

Politiniai kaliniai buvo painformuoti apie politinio kalinio Zenono Gailiaus ligą ir jam reikalingą paramą. Susirinkimo dalyviai pasidžėdė Gailių aplankyti ir čia pat šiam reikalui suaukavo \$49. Iš šios minties išeinant, buvo nutarta organizuoti savišalpos fondą; tam reikalui pavesta Valdybai paruošti įstatų projektą.

Šiame susirinkime buvo aiškiai užakcentuota, kad Chicago politiniai kaliniai stovi už vieningą politinių kalinių organizaciją nesiskaldant į nacinius ir bolševikinius, šios organizacijos pradėta veikla Vokietijoje tęsiant toliau. Vokietijoje, tiesa, veikė tik nacių kalėjimuose kalinti kalinių sąjunga, nes tada bolševikų politinių kalinių sąjungai veikti neleido okupacinės administracijos, kurios bolševikus laikė draugais. Bet dabar, buvusiems draugams praregėjus, reikia tikėtis, kad ne tik netrukdydys, bet ras reikalo pakviesti būti liudininkais atitinkamoms įstaigoms.

Susirinkimas baigtas Tautos Himnu.

Seno Petro rėmėjai

Klemensas ir Perla Petrokai, 3566 So. Halsted St., yra rimto būdo, pažangūs žmonės. Dažnai jie matomi "Naujienų" ir kituose parengimuose, koncertuose, piknikuose. Jie laiko taverną, kur visada ras geros rūšies gėrimų ir malonų patarnavimą. Juodu yra geri "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai. Ir dabar atsinaujino "Naujienų" metams.

Julius Boškis, 732 W. Cermak Rd., plačiai žinomas Chicago lietuvių visuomenėje, daug metų laikęs taverną, o vėliau apie 3 metus Michigano valstijoje buvo nusipirkęs ūkį. Pp. Baškai vėliau ūkį pardavė ir nupirko iš pp. Antano ir Venos Cukur (Cukrių) taverną. Dabar pp. Baškiai sėkmingai verčiasi, laiko geros rūšies gėrimus, taip pat pietų lauk valgius. Jie yra seni "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai. Atsinaujino "Naujienų" metams.

Petras ir Ona Gochai, 4625 South Marshall Ave., yra rimto būdo, draugiški žmonės, seni "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai. Nuosavame name laiko taverną su geros rūšies gėrimais. Atsinaujino "Naujienų" metams.

Ponia Vera Vaičiūnė, 4624 S. Paulina St., yra sena "Naujienų" skaitytoja ir rėmėja ir Chicago Lietuvių Draugijos narė, kuri nuosavame name laiko taverną. Visą namą iš lauko ir viduje pertaisė, sudėję naujus, gražius barus pagal naujausią madą. Atsinaujino "Naujienų" metams.

M. Cherneirs, 5701 S. Carpenter St., yra ilgametis "Naujienų" skaitytojas ir rėmėjas, rimto būdo žmogus. Jis laiko jau daugelį metų bučernę (mėsinę) ir grosernę, kur visada gausi geros rūšies šviežius maisto gaminių, mėsa ir daržovės už prieinamą kainą. Atsinaujino "Naujienų" metams.

Ponia E. Struman, 723 W. 19th St., yra sena "Naujienų" skaitytoja ir rėmėja ir Chicago Lietuvių Draugijos narė, rimto būdo moteris. Laiko pavieniams vyrams geras kambarius už prieinamą kainą. Kambariai išnuomojami savaitei ar ilgesniam laikui. Atsinaujino "Naujienų" metams.

Ponai Klemensas ir Ona Klimai, 2445 W. 71st St., nuosavame gražiame name laiko gražią taverną, kur yra gerų vietinių ir importuotų gėrimų. Klimai yra seni "Naujienų" skaitytojai ir rėmėjai, rimto būdo, geri tautiečiai, kurie yra daug gero padarę savo pažinties tautiečiams nelaimės laiku. Atsinaujino "Naujienų" metams.

Ponai Al. Šimkūnai, 2441 L. 69th St., yra seni skaitytojai ir rėmėjai "Naujienų" ir daugelio kitų lietuviškų laikraščių (tik tai ne rusiškų) ir visa šeima Chicago Lietuvių Draugijos nariai. Praeitą, liepos, mėnesį pp. Šimkūnai atostogavo, po Dėdės Samo žemę važinėjo išilgai ir skersai, aplankė didmiesčius ir mažesnius miestus, ūkius ir miškus. Visą kelionę atliko automobiliu. Šimkūnai atostogomis yra patenkinti, pamatę daug įvairių ir idomybių Dėdės Samo žemėje.

P. Šimkūnai laiko Westwood Liquor krautuve su vietiniais ir importuotais gėrimais, kuriuos galima gauti gerti prie baro ir užsakyti į namus keisais vestuvėms, gimtadieniams, puotoms ar gegužinėms. Reikalui prisėjus, pristatoma į namus sunkvežimiu. Atsinaujino "Naujienų" metams.

Jos ir Prudencija Rachunai, 2659 W. 69th St., yra seni "Naujienų" ir

kitų laikraščių (tik tai ne rusų) skaitytojai ir rėmėjai, sąmoningi žmonės, gražiai sugyvena su pažinties draugais. Laiko taverną su gerais gėrimais. Atsinaujino "Naujienų" metams.

Visiems, kurie nors kokį biznį darė per mane, užsirašė ar atsinaujino "Naujienų" ar davė "Naujienoms" skelbimus, ar įsirašė į Chicago Lietuvių Draugiją, tariu lietuvišką širdiną aciu.

Reikalui atėjus, kreipkitės laiškais 1739 S. Halsted St. ar "Naujienų" telefonu CAnal 6-8500.

Senas Petras

Roselandas

Iš 9 Apylinkės Lietuvių Demokratų Klubo

9 Apylinkės (Ward) Lietuvių Demokratų Klubo metinis piknikas - gegužinė gerai pavyko. Pelno liko \$180.43. Pasitaikė gražus oras.

Klubo gausus mėnesinis susirinkimas įvyko liepos 17 d. parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash Ave. Pranešimą apie klubo pikniką padarė klubo vicepirm. A. Ambertas, nes pirmasis parengimo komisijos narys A. Laurutanas negalėjo į susirinkimą atvykti - dalyvavo laidotuvsė, o antrasis, J. Skeivinas, pasiteisino pamiršęs atsiųsti raportą. A. Ambertas pagyrė visus parengimo darbininkus. Komisijos nariai išplatino laimėjimo biuletų knygutes tarp klubo narių: A. Ambertas ir A. Laurutanas po 1, o kiti paėmė ir daugiau, nors dalį gražino. Už knygutes (12 biuletų) išplatintą 2 biuletai buvo duodami pačiam platintojui. S. Dambro 42 knygutes išplatino tarp svetintaučių; jei būtų gavęs, būtų išplatines daugiau. Vėliau visi biuletai buvo išplatinti.

Adv. A. Slakis, kuris yra išrinktas klubo pirmininku, nuo pirmo susirinkimo negali lankytis į susirinkimus, nes vis dar serga. Buvo susižeidęs, paskui persišaldęs, o dabra serga širdies liga. Taip pat dėl nesveikatos yra atsisakęs iš vietos senasis pirmininkas S. Dambro.

Klubietis

"Naujienų" Gegužinė

RUGPJŪČIO 19 D.

LIBERTY GROVE SODE
Willow Springs, Ill.

URBA Gėlių Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotu vė m. s. Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 7-7308

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo ar liūdesio valandojė Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsitrinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sukite
MAŽEIK & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tema, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašinė koplyčią arčiau sau

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone Yards 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781

a. + a.
ROZALIJA VITKIENĖ
Gyv. 1139 E. 93rd St.
Mirė 1951 m. rugpjūčio 11 d., 11:30 val. ryto, sulaukus 72 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.
Paliko nuliūdę: 2 dukterys: Stella Sereikis ir vyras Louis; Elena Bergein ir vyras Louis; 4 anūčiai: 2 seserys: Marijona Romėnas ir jos vyras Antanas ir šeima, Antosė Maciukevičienė ir jos vyras Antanas, draugai ir pažįstami.
Kūnas pašarvotas John Zimmerman koplyčioje, 91st St. ir Cottage Grove Ave.
Laidotuvs įvyks antradienį, rugpjūčio 14 d. 8:30 val. ryto iš koplyčios į St. Joseph's parapiją, bažnyčią South Chicago, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Rozalijos Vitkienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: Dukters, Zentai, Seserys, Anūčiai ir kiti Giminės bei Draugai.
Laid. Direkt. John Zimmerman.

STANISLOVAS LINGVIS
Gyv. 9925 S. Michigan Ave.
Mirė 1951 m. rugpjūčio 11 dieną, 7:30 val. vakaro, sulaukęs 67 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Baisogalos parapijoje.
Amerikoj išgyveno 47 metus.
Paliko nuliūdę: daug draugų ir pažįstamų.
Laidotuvsėms rūpinasi Stanislovas Karalius ir jo šeima.
Kūnas pašarvotas J. Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave.
Laidotuvs įvyks antradienį, rugpjūčio 14 d. 8:30 val. ryto iš koplyčios į Visų Šventųjų parapiją, bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Stanislovo Lingvio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: Draugai ir Pažįstami.
Laid. Direkt. L. Bukauskas, Tel. PULLman 5-9661.

KAZIMIERA ANDREŠIUNAS (Anderson)
PAGAL TĖVUS KODYTĖ
4040 So. Francisco Ave.
Mirė 1951 m. rugpj. 9 d., 9:45 val. vakaro, sulaukus pusės amž. Gimusi Lietuvoje. Panevėžio apskrityje, Naujamiesčio parapijoje, Karbauciznos kaime. Amerikojė išgyveno 39 metus.
Paliko nuliūdę: dukterė Josephine, brolis John Kodis, Montreal, Canada; sesers sūnus Kazimieras Konkulevičius, New Toronto, Canada; pusbroliai: Ignas Kodis, jo žmona Stella, Miami Beach, Florida; Antanas Kodis, Miami Beach, Florida; Paul Kodis, žmona Anna, Brockton, Mass.; Charles Zelnis, žmona Paulina, De Kalb, Ill. ir brolis Zelnis ir jo šeima; pusseserė: Stella Burba, Agnes Wilson, Adelė Sankus ir jo šeima; teta Balciniūnė ir jos šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami; Lietuvoje liko sesuo Marijona Konkulevičienė ir šeima.
Priklausė Amerikos Liet. Piliečių Paš. Kl. ir Keistučių Klubui.
Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted St. Antradienį, rugpj. 14 d., 9:00 val. ryte bus lydimas iš koplyčios į St. Joseph's parapijos bažnyčią (38th ir California), o po gedulingų pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Kazimieros Andrešius giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvsė ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.
Nuliūdę lieka: Dukterė, Brolis, Sesers Sūnus, Pusbroliai, Pusseserės, Teta ir Giminės.
Laidotuvių direkt. P. J. Ridikas. Tel. Yards 7-1911.

VILNIUS — PAMIRŠTŲ MENO KŪRINIŲ VIETA

Surinko prof. Paul Weber Vilniaus užėmėjui generolui pulkininkui von Eichorn pagerbti. Pirmojo didžiojo pasaulinio karo trijų metų proga.
Vilnius, 1917 m.

VILNIUS

Kas pirmą kartą įžengia į visai pamirštą didžiosios Lietuvos Vilniaus seną sostinę, tas netikėtai nustebis išvydęs tenai esamas Didžiosios Lietuvos istorinės praeities liekanas su daugybe brangių meno kūrinių: paminklų ir pastatų. Taip pat Vilniuje nuo 16-to šimtmečio iki 1832 m. išsilaikė vienas universitetas, kuris su vakarais turėjo daug santykių.

Pirmiausia rusų viešpatavimas (su trečiuoju Lenkijos padalinimu 1795 m.) įsitvirtino Vilniuje: vakarų santykių ryšius silpnai nutraukė prievarta ir tada tą žydinčią sostinę Vilnių, Lietuvos didžiųjų kunigaikščių ir Lenkijos karalių blizgančią rezidenciją, paskandino į smulkių užmiršimų. Prieš didįjį pasaulinį karą Vilniuje buvo apie ketvirtis milijono gyventojų. Pirmas ėjimas iš stoties į Vilniaus miestą atveivui nesudarė didelio įspūdžio. Rusų valdžios pamotinės valdymas labai apėjo miestą, kuris vakarų miestams negalėjo prilygti. Grindinys buvo šiurpulingas. Viešose gatvėse buvo purvas, išmestos iš namų ir kiemų šiukšlės. Mediniai, skylėti, su staigiais laipteliais šaligatviai buvo tiek saurūs, kad apsilenkiant reikėjo į gatvę nuoksti. Namai buvo dar nuo prieš 50 metų su išlikusiomis necharakteringomis ir biauriomis išskamos. Gatvių ir aikščių įtaisymanys buvo neplaningas, atsitiktiniai įrengta, tad sunku buvo susivokti. Svarbiausias Vilniaus pamatas glūdi tame, kad po didelių ir dažnų gaisrų Vilnius iki vėliausiųjų laikų daugumoj buvo iš medžio statytas. Bet priedarbo darbus namų sugriovimai priverė kiekvieną savaip, be plano ir tvarkos, kur tik jiems patikdavo statyti namus. Tarp apvalių rąstų namų blokų stovėjo dideli namai. Plačios gatvės baigdavosi staigiai į laukus, mažai vingiuoti šaligatviai tęsėsi priešingai į atviro gyvenimo svarbiausius punktus.

Miesto vidury matėsi kada tai apdirbti ir išmatuoti laukai. Senos pilys su milžiniškais kiemais buvo beprasmiškai padalintos į mažus butus ir kampanius kiemelius. Taipogi naujoje, bet neaprašytose pastatytose miesto dalyse matėsi ta pati besistėmė statyba. Vilniaus elegantiškose gatvėse matėsi milžiniški fabrikai. Tarp priemiesčio ir neapstatytų laukų, prie svarbiausių susisiekimo gatvių, kyšojo iki šėsių aukštų dideli gyvenamieji namai. Liūdningas miesto vaizdas sudarė nesudėtingą, milžiniški akmens, kuriuos rusų valdžia paskutiniais dešimtmečiais viešiemis reikalams pastatė. Blogiausiai pastatytas matėsi ant kalno milžiniškas gelžkelių valdybos pastatas. Tuomet vandentiekio ir kanalizacijos visai nebuvo, todėl mieste nesimatė nei švaros, nei tvarkos. Bet pirmieji neharmoningi įspūdžiai staigiai nyksta tam, kuris su didžiausia meile, nežinrint viso miesto vienodumo, pasiskęsta į pilną paslapčių ir patrauklų miesto vaizdą. Kelias į piliakalnį arba trijų baltų kryžių kalną atidaro jam vienu žvilgsniu stebuklingą miesto padėtį; tarp gražių miško apaugusių kalnų, prie kurių šlaitų plačioji Vilijos upė ir siauroji Vileika, tarytum sudaužytas vingiais, plaukia, kad čia galėtų susijungti.

Nustebęs ateivis mato, kaip gražiai ir beveik neaprašomai daugybė bokštų ir bonių yra sumaišyti miesto namų jūroje. Be to, kartu tarp smailabokštų kyšo kupolai (svogunbokštai). Ateivis mato vienintėlį grožį,

kurį šimtmečiais šventovių bokštai savy slepia. Kad šitą ypatingą Vilniaus miesto istorinį grožį būtų galima pajauti, reikia keliauti bei sunaudoti daug triušo ir laiko. Tas apkeliavimas veda anaipol, ne visai per vienodai įspūdingas gatves. Vilnius buvo Lietuvos sostinė, bet joje be lietuvių gyveno baltgudžiai, totoriai, be to, ankstyvesniais viduramžiais gausiai gyveno norvegai, vėliau vokiečiai, pasikliai italai, vėliau lenkai. Bet neturėjo tokios galybės, kad nors bent kiek vieningumo iš Vilniaus miesto suformuoti galėtų. Formaliai, savo rūšim, irgi meniškai yra šimtmečiais išlikusi "Gheto", žydų kvartalas su apie 60 tūkstančių gyventojų. Ir ne tik tautiniai, bet irgi konfesiškai (tikybiniai) Vilnius yra betarpių priešgynybių miestas. Trisdešimt šešios graikų-ortodoksų bažnyčių ir koplyčių stovi prieš 19 Rymo katalikų bažnyčių. Be to, viena liutėrių, viena reformatorių, viena rusų sentikių koplyčia, viena Mozės ir daugybės sinagogų, kurios jungia virš šimto žydų mokyklų. Rytų ir Vakarų galybės, pildamos Lietuvą iki 1917 ir tarp savęs kovodamos, naikino Vilnių.

SIAUTĖ NEPAPRASTAI SMARKUS LIETUS

FRACKVILLE, Po. — Liepos 27 d. naktį čia siautė nepaprastai smarkus lietus su perkūnijomis. Visoje apylinkėje vanduo bėgo nuo kalnų ir ardė cemento kelius. Nepaprastai daug mašinų buvo nuverstas nuo kelių į pakrantes.

Vienas sunkvežimis vežė 300 butelių sodės. Lietus juos visus išvertė iš mašinos, o vėliau jos pavandeniu nuplaukė į Philadelphia.

Perkūnas, įbėgęs į vieno namo pagrindį, uždegė visą namą. Lietus daugeliui padarė didelių nuostolių. —A.J.B.

Lietuvių golfo diena artėjant

Lithuanian Chamber of Commerce organizuojama Lietuvių Golfo Diena lietuviškoje visuomenėje kelia susidomėjimą. Pirmoje eilėje, žinoma, ja domisi golfo žaidėjai, kurie rengiasi turnyrai ir spėlioja, kam iš jų teks Lietuvių Golfo čempiono vardas. Nors šio sporto šaka ligi šiol buvo mažiau paplitusi lietuvių tarpe, bet ir šioje srityje lietuviai Amerikoje turi keletą pagarsėjusių žaidėjų, k. a.: Barkey (Barkauskas), Goodman (Gudauskas) ir kt.

Amerikoje golfas yra tapęs populiariausiu sportu, kurį žaidžia ne tik stacioniai, bet milijonai žmonių. Šiomis dienomis Chicagoje vyksta pasaulinis golfo turnyras. Milžiniškas golfo pasisekimas šiame krašte pasiekiamas žmogaus gimtu noru daugiau bendrauti su gamta, nors trumpam pasižinti nuo triukšmingo didmiesčių gyvenimo.

Rugp. 22 d. prasidedanti lietuvių golfo diena būsimi pirmas šios rūšies parengimas Chicagoje. Žinomi lietuvių golfinkai pademonstruos gražų golfo žaidimą. Golfo žaidimas iš tikrųjų nėra jau taip išlaidus. Chicagoje yra daug populiarių golfo aikščių, kur už 50 centų gali naudotis lošimo aikšte. Žaidimui reikalingus įrankius taip pat galima įsigyti visai už prieinamą kainą. Visai geras įrankių komplektas kaštuoja tik kelias dešimtis dolerių.

Chamber of Commerce pasiūmė iniciatyvą suorganizuoti šią pirmą lietuvių golfo turnyrą daro pastangų, kad jis būtų kuo įspūdingiausias. Paruošta specialioji programa. Po turnyro visiems dalyviams ir svečiams bus sukurta vakarinė su muzika ir šokiais. Moterys turės savo specialią programą. Lietuvių Golfo Dienos iškilmes kviečiami dalyvauti visi lietuviai. Lietuvių Golfo Diena įvyksta Glen Eagles Golf Club yra netoli nuo Labdario Sąjungos Senelių Prieglaudos, prie to pat McCarthy Road kelio, tik 2 mylios toliau į vakarus. Golfo žaidynių pradžia 1 val. po pietų. Vakarinės — 7 val. vakaro.

Pakvietimus į Golfo Dieną galima gauti pas Lithuanian Chamber of Commerce direktorių arba skambinant Golfo Dienos Komitetui Primininkui Jonui Kazanauškui, telefonas Virginia 7-7747.

Herbert (The Cat) Noble išgarsėjęs gembleris, buvo bombos su draskytas, kai jis privažiavo automobilį prie savo farmos, netoli nuo Dallas, Texas. Prieš tai vienuliškai kartą buvo kešintasi jį nužudyti, bet jis vis išlikdavo gyvas.

Skaitytojų Balsai

AR JAU BALFŲ DAIKTI- NĖS AUKOS NEREIKALINGOS?

Daugelis paskaitė šią antraštę, pasakys: — Kaipgi reikalingos. Pasiųsk, ar pranešk kur yra, atvažiuos pasiimti ir dar didelį dėkui pasakys.

Taip. Bet tuo tarpu tikrenybėje yra kitaip.

Nors jau netaip daug mūsų tautiečių liko Europoje, bet dar gerokas būrys yra reikalingų visokeriopos pamamos. Daugiausia liko senesnio amžiaus, našlės su mažais vaikais, pusiau ar visai nedarbingi, kurie neturėdami darbo, arba nepajėgiami dirbti, neturi kitų pajamų, kaip tik ubagiška pašalpa iš nedosnios vokiečių rankos. Iš gaunamos pašalpos ir vegetuoti sunku, o ką keikalbėti apie nusipirkimą rūbų ar apavų.

Visą laiką tenka skaityti spaudoje, kad anie mūsų tautiečiai, apipylę ir beveik basi — prašosi sušelpiami. Ir kaipgi nesusilpti, jei yra galimybės. Juk mūsų BALFAs ir pasiėmė šią užduotį; net pakartotinai rašė spaudoje, kad visokios Europos siunčiamos aukos turi eiti per BALFą.

Viena šeima, prieš porą metų atvažiuojo Chicago, ankščiau pergyvenusi visokių nepatirčių, atėjusiamas palikimui, turėdama nemažai turtingų pinigų ir plačią pažintį vietos gyventojuose, paskutiniu metu pasistengė parinkti rūbų ir avalynės pasiūkimąs Vokietijoje. Rašantis šiuos žodžius matė, kad rūbai (vyriški ir moteriški) yra visai geri, visai nauji, arba mažai vartoti. Jie bendrai svėrė apie 230 svarų. Batų ir batelių įvairaus dydžio buvo apie 30 porų. Jie jokio pataisymo nereikalingi.

Daugiau kaip prieš mėnesį laiko buvo kreiptasi į daiktų surinkimo punktą, kad malonėtų šiuos daiktus pasiimti. Vietoj teigiamo atsakymo, davė suprasti, kad šios rūšies aukos nereikalingos. Po to telefonu buvo kreiptasi į vieną asmenį, turintį visuomenėje gerą vardą, prašant tarpininkauti, kad daiktai būtų paimti ir pasiųsti kam reikia. Šis nurodė vieną aukštą BALFą pareigūną, suteikdamas telefono numerį. Skambinta, nuolankiai prašant, šiuos daiktus pasiimti, nurodant adresą, kur jie yra. Tiesa, padėkavojo už pastangas, žadėdamas greitai pasiimti. Bet jau antras mėnuo kam rūbai ir avalynė supakuota guli tam pačiam rūsy. Ką daryti? Ne menko svorio siuntą šeimai, kurioje vienas dirba, o išlaiko keturis asmenis, ir prie gerų norų pasiųsti yra sunku, nes reikia skaitytis ir su pajamomis.

Nepadedant visokiems prašymams. (asmeniškai ir telefonu), prašoma viešai per spaudą BALFą pasisakyti: ar jau daiktinės aukos nereikalingos? Jei taip, tai daugiau jų niekas nereiks. L. Mockevičius

P. S. Minėti daiktai sukruti pas Kazį Janavičių, 8060 So. Vincennes Ave., Chicago 20, Ill.

AR NEAIŠKU?

"Nepriklausomos Lietuvos" š.m. liepos 26 d. Nr. 28(222) psl. 2, straipsnyje "Reikia objektyvumo" atsakoma "Tėviskės Žiburiams" dėl bendruomenės organizavimo. Tame straipsnyje įrodinėjama, kad visus trukdymus daro KLS, o tikriau — Krikščionių demokratų partija.

Be to tas straipsnis savo atsiėks? Reikia manyti, kad ne. KDP yra ne bendruomenės kūrimas svarbu, bet dominavimas visų lietuviškų organizacijų, o svarbiausia — tai paėmimas iš savo rankos tos pačios "N. L.". Tas Kanados lietuviams, rodos, jau yra aišku.

Ar Kanados lietuvių seimas iširo ne dėl to, kad mažai grupių nebuvo leista vadovauti? Ar p. Šapoka pasitraukė iš N. L. redakcinės kolegijos ne dėl to, kad jo partija negalėjo diktuoti? Ar šandien "T. Ž." ir KLS-gos ve-

dama akcija prieš Kanados Lietuvių Tarybą ir N. L. neturi tą patį tikslą — vadovauti ir diktuoti?

Rodas, tas visiems aišku. Prašosi aiški išvada, kad daugiau nuolaidų jiems daryti nėra reikalo. KLT reikėtų suburti visas liberalines grupes, jų veikimą konsoliduoti ir tuo užkirsti kelią lietuviškojo veikimo trukdytojams.

Prie bendruomenės rinkimų eiti, kaip to nori KLS-ga, nėra galimybės, nes jos, bendruomenės, bukovimas yra aiškus iš registravimo rezultatų. Senieji lietuviai iš viso vengė visokių registracijų, o naujieji per daug gerai prisimena tremties stovyklų komitetus ir jų veiklą. 600 asmenų, įskaitant ir vaikus, negali rinkti ir atstovauti 20,000.

Tokia proporcija renka tik totalitariniuose režimuose. Pagiris

"Lietuvių kalbos vadovo" sulaukus

Praūžus karo siaubui, pirmoji lietuviška knyga Vokietijoje pasirodė lietuvių rašomojoje kalboje vartojamų ženklių. Neturėdamas ko skaityti tremty, jaunimas griebė ją. Praėjus kiek laiko, stovyklose atsirado dar prieš pirmą Didįjį karą išleistą Amerikoje knygą, kurią kalba, rodėsi, gali tik kenkti besimokantiems lietuviški kalbą rašyti. Pedagogai irgi skundėsi, kad esą sunku kovoti su šiomis blogybėmis: nėra vadovėlio...

Pagaliau pasigirdo spaudoje balsas: kalbininkai ruošia "Lietuvių kalbos vadovą", kuris užklis visas spragas. Na, ir susilaukėme... Jo įtaka jau matyti: rašomojoje kalboje nebeįdomu sigoaudyti — kiekvienas rašo savaip ir suprantama, kam galva kvašinti mokantis kokio ten Jablonskio sukurta sistema, kuris buvo tikriausias slapukas, kažkoks Rygiškių Jonas...

Nors kiti sako, kad "Vadovas" padarė atžangą kai kuriais atvejais, bet mano turimose 1914 m. išleistose Amerikoje knygoje irgi rašoma: "Jieva, jiešmas" ir t.t. Man tik neaišku, ar "Vadovo" autoriai grįžta prie archajinės eros, ar Jablonskis buvo neįsėjęs savo išvedžiojimuose šunkeliais? Aš dabar visai nebeinu rašyti: kai pa-rašau taip, kaip buvau išmokęs — redaktorius ištaiso pagal "Vadovą". Pagaliau man protas su razumu ėmė maišytis ir nebesuprantu, kodėl tiek me tyti mokykloje man kalė galvon, kad neparašyčiau "jiena, jiešmas" ir t.t.? O gal ir redakcijoje...?

Kartais ir redakcijoje įvairiai atsitinka... Sykį vyr. "Lietuvos" redaktorius nebuvo Kaune, tik jo pavaduotojas. Grįžęs redaktorius ėmė peržiūrėti tą dieną spausdinamame numery dedamų straipsnių rankraščius. Ogi Rygiškių Jono straipsnis kad išmar-gintas jo pavaduotojo raudonu rašalu. Ištaisyta kalba... Suprantama, redaktorius tuoj už telefono. Laikraštis išėjo pavėluotai. Taigi ir taip pasitai-ko...

Laikraščiuose pasigirdo nemaža bal-sų iš mokytojų tarpo, ir gražioju pra-šančių neardyti vos tik susitupėjusios Švietimo Ministerijos nustatytos rašy-bos, ir barančių vartojančius visus naujoviškumus. Bet niekas negelbsti: "Vadovo" įvesta disharmonija visur matyti.

Ar nereiks juokdario (rimti balsai nieko negelbsti), kuris satyra atšaldy-tų nelauku sumanytų reformų šalinin-kams įkaitusias galveles... P. Kerpė

"Naujienu" Gegužinė

LIBERTY GROVE PARKE
Willow Springs, Ill.

Sekmadienį,
rugpiučio 19 d.

BUS GERA MUZIKA ŠOKIAMS

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos:

Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečadieniais visai neatidaro

46 METAI SAUGAUS TAUPYMO PRADEKITE TAUPYTI ŠIANDIEN

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUŠKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį...

Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

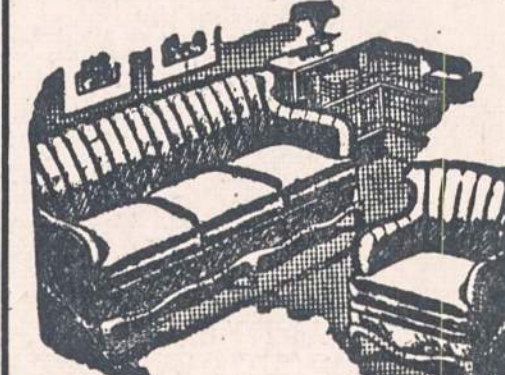
TURTAS \$28,000,000.00

ATSARGOS FONDAS \$2,800,000.00

METRICK'S PAINT STORE LONDON AND SON, INC.

naujoje vietoje:
3414 ROOSEVELT ROAD
Kedzie 3-6800
NEMOKAMAI PRISTATOME
VISAME Mieste
Dutch Boy House Paint.
Metric's Standard House Paint.
White and Gray — \$3.89 galonas.

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skal-biamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikams.

Zemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT
Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKAL-BIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MAT-RACAI, KILIMAI, LOVOS IR
VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai.
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAFayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Baikite savo kančias

arthritis, reu-matizmo skaus-mus, raumenų įtampą, kosėji-mą su šiomis slaptomis for-mulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtas grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17— (\$1.00)—GARSIŲJŲ Skilvio Ar-bata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai luosuoja vidurius, juos suformuoja.

STANIS Analgesic S A L V E— (\$1.00) — duoda STEBBINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, 1/2 sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment pa-dėti jautrioms, deginčioms, pa-vargusioms, sutinusioms ar skau-dančioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų su-kietėjimus.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšini-mo gumbų ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netiku-sio maisto arba jautiesi prarū-gęs, apsunkintas, paimk Alavijos grūdelių nedaudgiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nu-ryk, arba sutarkyk Alaviją van-denyje ir išgerk, pramuš kad ir kiekiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Garsinkitės 'N-nose'

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CANal 6-3500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje — paštu: \$10.00
Metams \$5.50
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.25
Vienam mėnesiui \$0.50
Chicagoje per išsiuntimą: 5c.
Viena kopija 30c.
Savaitė \$1.25
Mėnesiui \$1.25

Jungtinės Valstybės, ne Chicago:
Metams \$9.00
Pusei metų \$5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsienio:
Metams \$11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CANal 6-3500.
Pienigų reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Francūzija turi vyriausybę

Naujasis Francūzijos premjeras Renė Plevėn, prieš keletą dienų gavęs parlamento pasitikėjimą, šiaip taip su-
lipdė ministerių kabinetą iš vidurinių ir dešiniųjų partijų
atstovų ir vėl laimėjo parlamente, kuris 390 balsų prieš
222 nutarė atmeti opozicijos reikalavimą tuojau svarsty-
ti kabineto sąstatą.

Tuo būdu pasibaigė daugiau, kaip mėnesį laiko užsi-
tęsusi vyriausybės krizė.

Plevėn'o kabinetas gal bus nuverstas po vasaros atos-
tų, kai parlamentas vėl susirinks spalio mėn. gale. Bet
Prancūzija kol kas turi vyriausybę, kuri galės pasiūlyti sa-
vo užsienio reikalų ministerį į San Francisco, rugsėjo mė-
nesį, pasirašyti taikos sutartį su Japonija. Užsienio minis-
teriu vėl yra paskirtas Robert Schuman.

Naujojoje vyriausybėje atsiskė dalyvauti socialistai.
Bet jie prižadėjo remti Plevėno kabinetą parlamente.

Du klausimai trukdo Prancūzijos demokratinių par-
tijų susitarimą dėl valdžios. Vienas — tai dešiniųjų nesu-
tikimas priimti socialistų reikalavimą, kad darbininkų al-
gos būtų keliamos, kai pabrangsta gyvenimas. Francūzi-
ja ekonomiškai atkuto, daugiausia dėka tų milžiniškų pa-
šalpų, kurias gauna jos pramonė ir žemės ūkis iš Ameri-
kos pagal Marshallo Planą. Francūzijos gamyba šiandien
yra didesnė, negu buvo prieš karą. Bet maža naudos iš to
turi darbininkai, kurių uždabiai yra toli atsilikę nuo pa-
brangusių prekių kainų.

Antras dalykas, dėl kurio negali susitarti vidurinės
partijos, yra tas, kad katalikų Liaudies Republikonų par-
tijų užsispyrė reikalauti privačių (bažnytinių) mokyklų
išlaikymo valstybės išdė lėšomis. Tai yra aiškus anachro-
nizmas tokioje modernioje valstybėje, kaip Francūzija,
jau 18-ame šimtame turėjusioje savo "didžiąją revoliu-
ciją". Socialistai ir liberalai stoja už tai, kad bažnyčia bū-
tų atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios, kaip
kad yra seniai nustatyta Jungtinių Amerikos Valstybių
konstitucijoje ir įgyvendinta praktikoje. Bet Francūzijos
katalikų vadai nenori priimti šito principo, nors kitais
klausimais jie yra gana pažangūs. Socialinės apdraudos
srityje jie lenktyniuoja net su socialistais.

Užsienio politikoje visos vidurinės partijos remia Š.
Atlanto paktą ir kooperuoja su JAV.

Lenkai uždarė JAV informaciją

Komunistinės Lenkijos užsienio reikalų ministeris
staiga pareikalavo, kad JAV pasiuntinybė Varšuvoje tuo-
jau sustabdytų savo Informacijos Tarnybos veikimą. At-
rodo, kad ministeris veikė pagal Maskvos įsakymą, nes
visai neseniai Varšuvoje lankėsi Molotovas ir maršalas
Žukovas.

Amerikos pasiuntinybė Lenkijos sostinėje spausdin-
davo anglų ir lenkų kalbomis gaunamas per radiją žinias,
rodydavo filmus iš Amerikos gyvenimo ir duodavo norin-
tiems skaityti knygų iš savo bibliotekos. Nieko "baisaus"
čia, rodos, nėra. Tačiau Kremliui ponai ir jų klapčiukai
Lenkijoje to negalėjo pakęsti.

Idomu, kad šitas lenkų valdžios nutarimas uždrausti
JAV informacijos teikimą buvo praneštas Amerikos am-
basadoriui tuoj po to, kai SSSR "prezidentas" Nikolai
Švernink parašė laišką prez. Trumanui, išreikšdamas So-
vietų pageidavimą, kad būtų "taika ir draugingumas tarp
tautų". Ar reikia aiškesnio įrodymo, kad Maskvos kalbos
apie taiką ir tautų draugingumą tėra gryna veidmainybė?

JAV valstybės departamentas atsilygino Varšuvai,
įsakydamas lenkams per 24 valandas uždaryti savo Tyri-
mo ir Informacijos Tarnybą New Yorke (prie 250 West
57th Street).

Amerika nebijo komunistinės Lenkijos informacijų,
nežiūrint to, kad dauguma jų yra šališkos ir melagingos.
Tiesos krislių galima užtikti ir melo kupetoje. Apie tai, kas
darosi Geležinėje Uždanga atskirtoje nuo pasaulio lenkų žė-
mėje, nori patirti daugelis amerikiečių. Bet JAV negali
leisti lenkiškiems Maskvos tarnams veikti New Yorke tuo
metu, kai Amerikos pasiuntinybei uždrausta net spaus-
dinti ir skleisti nekaltus radio žinių biuletenius.

Bešališkos informacijos apie Ameriką bijo Lenkijos
pavergėjai bolševikai. Jie bijo, kaip naktinis paukštis švie-
sos.

APŽVALGA

BEGEDZIO MELAI

A. Bimba pataria Lietuvai
Tremtinių Archyvu:

O būtinai gaukite iš Pijaus Grigai-
čio jo leidžiamą "Jaunimą", kuria-
me buvo šaukiama: "Three cheers
for Hitler's legions!", ir tą numerį
Naujienu, kur buvo skelbiama, kad
Hitleris sukūrė "naują lietuvį".

Iš tikrųjų būtų nebloga, jei
Archyvas tokią medžiagą išgytų
— ir prie jos pridėtų "Lais-
vės" numerį (1951 m. rugp. 9
d.) su šituo Bimbos rašiniu.
Nes tada būtų palikti istorijai
aiškūs įrodymai, kaip prasime-
lavę yra lietuviški komunistai.

Visų pirma, Bimba nemokė-
jo net pasakyti to, ką jisai no-
rėjo pameluoti. "Jaunimas" nė-
ra "leidžiamas". Jo leidimas se-
niai buvo sustabdytas.

Toliau, Bimba meluoja, sa-
kydamas, kad jį leido Grigaitis.
Grigaitis jokio žurnalo neleido
ir neleidžia; jisai nebuvo nė
"Jaunimo" leidėjas. Jo įsteigė-
jas, leidėjas ir redaktorius bu-
vo Juozas Poška.

Bet biaužiausias Bimbos me-
las yra pasaka apie "three
cheers" už Hitlerio legionus.
Straipsnyje, kurį jisai neva ci-
tuoja iš "Jaunimo", kaip tik
buvo aiškina, kodėl nereikia
džiaugtis Hitlerio legionų pa-
sisekimais, net ir pripažįstant,
kad jie labai smarkiai muša ru-
sus: *nereikia džiaugtis dėl to, kad Hitleris yra diktatorius, kuris stiebia pavergti kitas tau-
tas, ir prieš tą agresorių yra nu-
sistatę šios šalies valdžia.*

Ir šalia to straipsnio buvo
dar įdėtas redaktoriaus Juozo
Poškos vedamasis, kuriame
Hitleris ir jo kliša apibūdi-
mi, kaip banditų ir plėšikų gau-
ja.

Šių faktų akivaizdoje Bim-
ba drįsta per akis meluoti ir
prikaisioti "Hitlerio legionų"
garbinimą — P. Grigaičiui! Ir
tai ne pirmą kartą jisai ir jo
bendradarbiai taip daro — gė-
dos netekę plunksnos banditai!

Dar vienas panašios rūšies jo
melas. Jisai rašo, kad "Nauji-
nos" kuriame tai numerį skelbė,
kad "Hitleris sukūrė
"naują lietuvį".

Šitą idiotišką prasimanymą
sugalvojė nemokša V. Andru-
lis, perskaitęs vieno europiečio
paduotą ištrauką iš okupavū-
sių Lietuvą nacių propagandos
leidinio apie "naują Europos
žmogų". Hitleris tik neseniai
buvo Lietuvą užėmęs, todėl tik
koks avigalvis galėjo tą nacių
pasaką suprasti, jėgai jie jau
"sukūrė naują lietuvį" (ir ką
tas kvailas sakinyš iš viso rei-
kia?).

Bet įdėtame "Naujienuose"
pranešime buvo aiškiai pa-
sakyta, kad tie išvedžiojimai apie
"naują žmogų" yra nacių pro-
pagandos pavyzdys.

O Bimba neturi gėdos rašyti,
kad tai sakė "Naujienuos".

Šita komunistų falsifikacija
jau taip pat buvo ne kartą pa-
žymėta "Naujienuose". Bet Bim-
ba ją vėl kartuoja!

Jisai, Hitlerio naudai organi-
zavęs jaunuolius, kad jie pike-
tuotų "karo kurstytoją" prez.
Rooseveltą Baltajame Name
Washington, stengiasi savo
niekšybę suversti kitiems ir el-
giasi, kaip tikras bolševikiškas
sukčius, melagis ir žulikas.

KŪDIKISKA

Irving Pflaum iš Chicago
Sun-Times labai nepatenkintas
tuo, kad valstybės sekretorius
Acheson nesvyruodamas atme-
tė SSSR "prezidento" Šverniko
pasiūlymą eiti prie Penkų Di-
džiųjų sutarties apsiginklavimui
sumažinti ir tarptautinės
taikos palaikymui. Jisai sako,
kad, skubiai atmesdamas šią
pasiūlymą, valstybės departa-
mentas pasiėgė "žioplai, kūdi-
kiškai". Pflaumo nuomone,

JAV niekad neprivalo taip elgtis,
kad atrodytų, jogei jos atmeta bet
kokį Sovietų žingsnį taikos link, ne-
žiūrint koks jisai būtų nerimtas.

Na, jau čia kūdikiškai nu-
šnekėjo pats Sun-Times užsie-
nio žinių redaktorius.

Jisai pataria priimti kiekvie-
ną Maskvos sukybę, pavadintą
"taikos pasiūlymu", ir paskui
su jos atstovais per mėnesių
mėnesius "konferuoti", kla-
sant jų plūdinių ir žinant iš
anksto, kad iš tos "konferen-
cijos" nieko neišeis. Ar Amerika
dar nepakankamai turėjo pa-
tyrimo su Kremliu čigonais?

NETIKĖS PAVYZDYS

"Dirva" neteisingai perduo-
da mintį, išreikštą Stebėtojo
straipsnyje "Naujienuose". Te-
nai visai nėra tokio dalyko, kad
"tarp veikiančių pasiuntinybių
nėra ir nereikia jokio ryšio, jos
veikia kiekviena pagal savo
nusimanymą". Kalba tenai ėjo
apie tai, kad veikiančios pa-
siuntinybės nori "bosauti" as-
muo, kuris pats tėra tikrai "ek-
sas" — buvusias, o ne "veikian-
tis" diplomatas.

Be to, "D." mėgina paneigti
to straipsnio nurodymą, kad to-
kių "čino", kaip "diplomatų še-
fas", nėra numatyta Lietuvos
įstatymuose ir jo neturi joks
kitas kraštas. Ji rašo:

Visų pirma — tai netiesa, kad ne-
turi. Geriausias pavyzdys — latviai.

"D." pavyzdys čia visai neti-
kęs. Viena, latvių p. Zarins tu-
rį specialius įgaliojimus, kurie
tarp kitko suteikia jam teisę
skirti pasiuntinius; tuo būdu ji-
sai turi kabineto ministerio ga-
lią. Antra, šitie nepaprasti įga-
liojimai jam buvo suteikti įsta-
tymu, kurį priėmė Latvijos sei-
mas dar prieš bolševikų oku-
paciją, matydamas besitarti-
nantį pavojų krašto nepriklaus-
omybei; ir Latvijos vyriausy-
bė pranešė apie tą aktą Brita-
nijos ir kitų šalių užsienio mi-
nisterijoms. Todėl dėl p. Zari-
no teisinio stovio užsieniuose
dabar nekyla jokių abejonių.

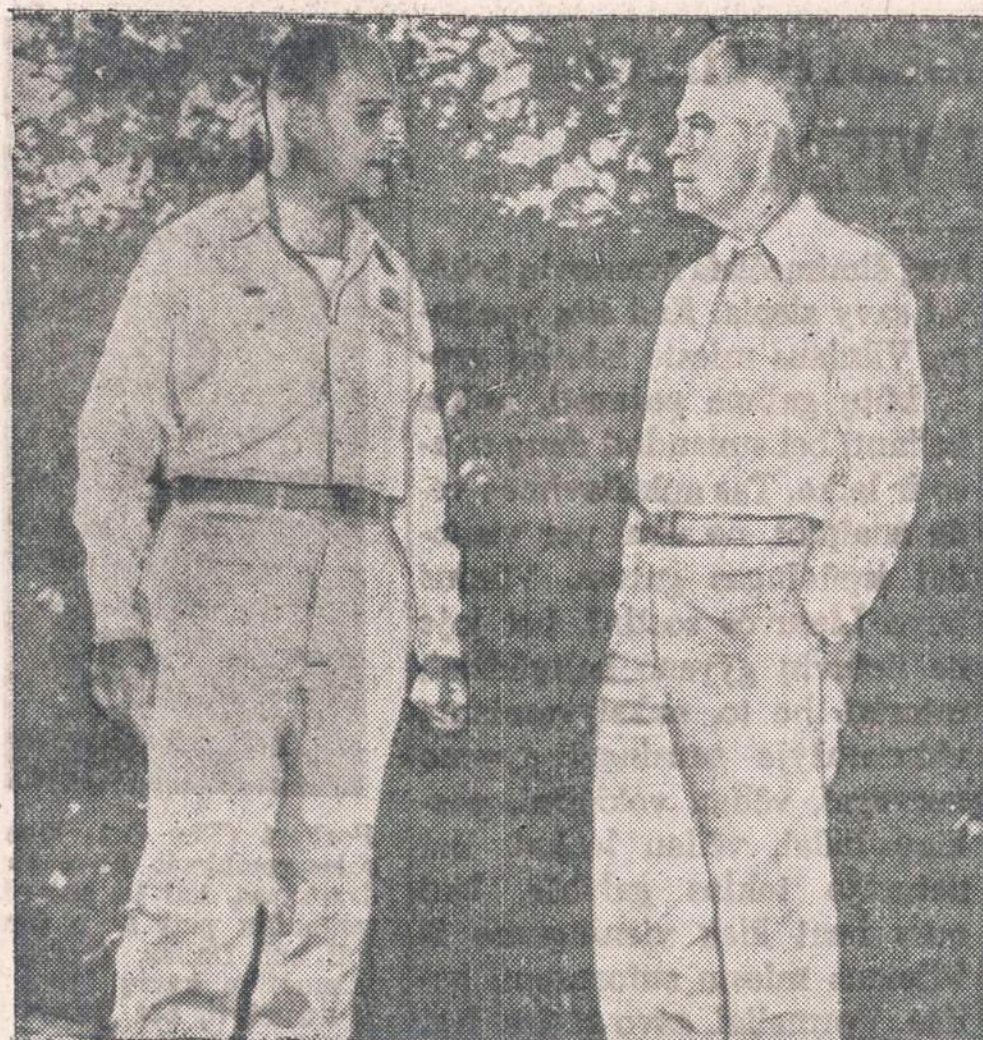
Jeigu Kaunas būtų turėjęs
tik pat apdairumo, kiek jo pa-
rodė Ryga, tai ir pas lietuvius
šiandien nebūtų tos painiavos
su "dipl. šefu". Urbšio laiško
nieku būdu negalima lyginti su
seimo aktu.

KO VERTAS TARIAMAS LIETUVISKUMAS SOV. LIETUVOJ?

(ELTA). — Muenchene leidžiamas
"Sueddeutsche Zeitung" įsidėjo savo
Rytų Europos bendradarbio praneši-
mą iš Viena, kuriame nušviečiama,
kaip Sov. Sąjunga, kuri juridiskai
formaliai turėtų sudėti iš 15 lygia-
teisių sov. respublikų, vis labiau ir la-
biau įsigali komunistinio vardu pris-
dengęs rusiškasis imperialistinis na-
cionalizmas, kuris kitoms ne rusų tau-
toms neleidžia nė prasiziūti. Dabar
didžiulius sovietinė respublika, į ku-
rią tiesiai įjungta ir Kaliningrado sri-
tis (bet ne prie LTSR), užima apie 6%
viso ploto ir apie 60% visų gyventojų.
Jų lenkų emigrantų įtaka, buvusi jau
ir pirmosiomis revoliucijos dienomis,
jau eliminuota. Taip pat ukrainiečiai
komunistai dar tebevaidina kiek di-
desnį vaidmenį sov. kariuomenėje, bet
politbiūre neturi jau nė vieno savo
atstovo. Po D. Rusijos, Ukrainos ir
Kaukazo atskirų valstybių kitos sov.
federaciją sudarančios valstybės, pa-
žymi laikraštis, tarp jų ir naujos Pa-
baltijos sov. respublikos: Lietuva, Lat-
vija ir Estija, prie kurių laikraštis
kažin kodėl dar priskiria ir sov. Kare-
liją, kuri 1940 m. buvo pakelta į at-
skiros respublikos aukštį, ir Lenkijos
sąskaita padidintą Gudiją jokio žyme-
nio vaidmens nevaidina. Rusų impe-
rialistinė įtaka galėtų atsverti, laikra-
stis manyu, nebet kitos Rytuose už-
gel. uždangos pavergtos valstybės su
70 mil. gyventojų, jei jos būtų taip
pat tiesiai inkorporuotos į Sov. Sąjun-
ga...

Todėl ir šiandien, tamšios ne-
vilties ir nusivylimų metu —
ypač atsimintini anų vargingų
knygnešių ryžtingumas, jų ne-
palaūta dvasia kalėjime ar Si-
bire. Nes tai jie mums paliko
šventą ir gryną — didelio mė-
ginimo ir patyrimo testamen-
tą: svetimų grobikų pančius ir
vergiją sulaužė ne tiek plieno
ginklai ar turtingi rūmai, ne
aukštos bankų sąskaitos ir kiti
mamonos turtai, o dvasios pa-
jėgumas, kaip tada — knygne-
systė!

Ar minėdami baisųjį birželį
ir susikaupę rimties valandėlei,
perkratėme kiekvienas dulkė-
mis apneštą sąžinę; ar esame
verti ainiatų tų narsių knygne-
šių karžygystės ir ar einame jų
nurodytu keliu? Taigi, ar mes
mokame taip mylėti spausdin-
tą lietuvišką žodį ir knygą, kaip
tie kaimo savamoksliai, šiau-

Gen. Ridgway tariausi su viceadmiralu C. Turner Joy. Jėdu
numatė, kad komunistai paliaubų nedarys, keliais atvejais jie
sulaužė padarytus pasizadėjimus.

SAVOJI KNYGA IR MES

1. Knygnešių testamentas

Kai švenčiame įvairias savo
tautines šventes ir kai galvoja-
me apie savo pareigą pavergtai
ir žudomai tėvynei Lietuvai,
mus dažnai apima nusiminia-
mas ir dejonų nuotaika: mūsų
tautos žudymas tebevyksta ne-
sulaikomu tempu, o mes, rodos,
nieko jau nebegalime dabar
padėti... Tad ir šiuostime aša-
rą ir gaudinamės lyg pamir-
dami, kad nuo to Lietuvai nė
kiek nepasidaro geriau. O
mums daug labiau pravartu
būti dažniau minėti ne nepa-
taisomus vergus ar gaudintis
skaudžiomis nelaimėmis, kaip
— atsiminti bent vieną kitą lai-
mėjimą ir iš jo semtis jėgų...

"Aušros" ir "Varpo" laikų
kovotojai yra nurodę aiškiai,
kad — jei audra vieną stulpą
išverčia, nekia kitiems neišsi-
gasti ir neverkšlenti, o tuoj vie-
toj ano — naują stulpą staty-
ti... "Raudot ir žliumbt" — da-
lykas jaunų mergaičių, bet ne
Kęstučio, ne narsaus žemai-
čio... pasakė mums Pranas
Vaičiūnas, savo gyvenimą dėda-
mas ant tėvynės aukuro.

Vienas didžiausių lietuvių
laimėjimų anojų kovoje — prieš
maskolišką leteną, tada dar ca-
ro juodašimčių ant mūsų žemės
dedamą — buvo tas, kad per
keturiasdešimt metų Sibiran-
čijai, bet menusiūleis Nemū-
no žemdirbių tauta iš milžino
Rusijos pagaliau atgavo savo
spaudai laisvę!

Šautuvu ir naganu, kalėjimu
ir ištėrimu baudė caro žan-
daras ta, rodos, menkųjų mūsų
knygnešių, betgi — jo dvasios
didybės nugalėti nei palaūti
nepajėgė. Ir spaudos laisvės at-
gavimas — po ilgos nakties ir
krūvinos kovos — tada nušvito
lietuviui kaip ilgai laukta ir
pelnyta šventė. Šitoji mažoji
Dovydo prieš milžiną Galiotą
laimėta kova įrodė tikrą pasi-
rūžimą galybė ir atvėrė pla-
čiausias viltis ateičiai. Tai bu-
vo tartum gyvas šaltinis nau-
joms jėgoms gimti ir pagaliau
— nepriklausomybės siekti.

Todėl ir šiandien, tamšios ne-
vilties ir nusivylimų metu —
ypač atsimintini anų vargingų
knygnešių ryžtingumas, jų ne-
palaūta dvasia kalėjime ar Si-
bire. Nes tai jie mums paliko
šventą ir gryną — didelio mė-
ginimo ir patyrimo testamen-
tą: svetimų grobikų pančius ir
vergiją sulaužė ne tiek plieno
ginklai ar turtingi rūmai, ne
aukštos bankų sąskaitos ir kiti
mamonos turtai, o dvasios pa-
jėgumas, kaip tada — knygne-
systė!

Ar minėdami baisųjį birželį
ir susikaupę rimties valandėlei,
perkratėme kiekvienas dulkė-
mis apneštą sąžinę; ar esame
verti ainiatų tų narsių knygne-
šių karžygystės ir ar einame jų
nurodytu keliu? Taigi, ar mes
mokame taip mylėti spausdin-
tą lietuvišką žodį ir knygą, kaip
tie kaimo savamoksliai, šiau-

dinių pastogių sūnūs kadaise
mylėjo ir net aukotis nepabijo-
jo?

Iš mūsų dabar niekas net to-
kios aukos nereikalauja. Tik
mūsų tėvų žemės dulkėse ir ke-
liuose į Sibirą gyva anų dvasia
į mūsų sąžines kalba: lietuvių
negalime — knygoje, savam žody-
je, savo rašto meilėje!

Argi būtume nuslydę nuo ti-
krojo lietuviško kelio, kad gau-
domės tolerinius prabangos
turtus, o savajai knygai — lei-
džiame skursti ir nykti?

Jei mūsų jau nejudina anų
pasiryžusių tvirtumas, gal —
pajudinti bent dabarties pa-
vyzdžiai.

Štai mes gėrimės ir stebimės
mažąja Suomija, kaip ji pajė-
gia iškilti tarp kitų tautų savo
dvasine stiprybe! O kaip tik ne-
perseniai skaitėme spaudoje,
kad ten dabar — tokio neaiš-
kaus likimo ir nuolatinių grės-
mės laikotarpiu — ypatingai iš-
perkamos visos knygos! Tūk-
stantiniai tiražai išgrobstomi!
Štai kas parodo tautos galingą
ir sveiką dvasią! Tad ar mes,
garbingų knygnešių paliku-
nys, neturėtume pasekti bent
suomių pavyzdžiu?

Kitą mažą tautą, irgi daugel
atvejų parodžiusi didį susipra-
timą ir ryžtingumą — norvegai.
Taip pat neseniai buvo skelbia-
mos žinios, kokiais dideliais
skaičiais ten išperkamos kny-
gos! Ar mums šitų mažų, bet
laisvę mylinčių tautų pavyz-
džiai dar nieko nepasako?

Bet mūsų toks jau būdas.
Niekas šitų mano minčių, ro-
dos, neginėys, t. y. tartum visi
pritar, bet — knygai palaikyti
ir ugdyti vėl nė pirštu neprisi-
dės...

Ir kas iš to, jei mes minėda-
mi birželio trėmimų metines
gaudinomės ir visiems kalbė-
tojams nuosirdžiai plojome,
bet paskui — štai vėl viskas ei-
na po senovei... Ir mes nė jokiū
konkrečių veiksmų, nė jokiū
asmeninių darbų neprisidedam
prie tautinės gyvybės palaiky-
mo, prie ryžtingumo dvasios iš-
ugdymo...

Vieną kartą apsispręskime:
gana verkšlenti ir aimanuoti!
Jau reikia veikti! Ir veikti bū-
tinai kiekvienam, nenumetant
visų pareigų ant keletos žmo-
nių pečių (kaip ALTas ar VLI-
Kas) galvojant, kad jie vien-
turi ant savęs pakelti tūkstan-
čių tautiečių apsilėidimą ir su-
rambėjimą.

2. Taisykime kelių knygai!

Kiekvienam sąžiningam lie-
tuviui dabar, rodos, būtų visai
nesunku parodyti dar gyvą tau-
tinį gajumą mylint savąją kny-
gą. Tiek tų knygų nedaug išei-
na, kad galima — visai be ban-
kroto rizikos — jas visas išgy-
ti.

Kai kas sakys, kad jos nevi-
sos 100% tobulos. Tai dar nėra
priežastis atsisakibinėti. Kaip
anąsyk vienas žurnalistas rašė:

jeigu mūsų kurio vaikai dar
silpni ir neišaugę, neišlavinti
ar kitaip ydingi — argi reikia
jų visai atsižadėti ir leisti jiems
galutinai sunykti, o eiti džiaug-
tis kitų vaikais, kurie jau išau-
gę ir gražiai išlavinti?

Visiems, kurių sąžinė dar ne-
apglušinta dolerio vilionėmis,
yra visa eilė progų pagerbti
pirmųjų Sibiro kankinių — Ge-
dimino žemės knygnešių atmi-
nimą.

Pirmas ir pagrindinis daly-
kas — pačiam įsitikinti, kad
niekas nepapuoš taip tavo gy-
venimo — nei pinigais, nei pui-
kus rūmais ar brangus drabužius,
nei bet kokios materialinės
brangenybės — kaip savas kul-
tūrinis spaudinys, kaip lietu-
viško žodžio šaltinis! Nesigirk
svečiams nei savo "fornice-
riais" nei dideliais uždabiais
iš nakties darbų ar antvalan-
džių, o — parodyk savo knygų
lentyną!

Jau bent tremtiniai galėjo
įsitikinti per anuos karo ir bė-
gimo metus, kad visi medžia-
giniai lobiai — dulkės teverti
ir neverta prie jų širdis priri-
ti.

Apsigynę laisvoje ir turtin-
goje šalyje, mes mėgstame
draugauti ir pramogauti, ir do-
vanėlėmis vienas kitą pradžiū-
ginti. Kodėl negalėtume įsives-
ti lietuvišką tradiciją: bičiulius
ar giminaučius bent kurių šven-
čių proga apdovanoti lietuvi-
ška knyga! Tai būtų tikrai sko-
ningiausia ir vertingiausia do-
vaną!

Sielojamės savo jaunimu, no-
rime, kad jis nepamirštų savo
tėvų kraujo ir neišsižadėtų jų
dvasios. Bet tai dažniausiai —
tik žodžiais. Gi kai yra proga
vaikus (ne būtinai savo, daž-
niau — svetimus) vaišiname
"papsais" ir "aiskrymais", ku-
rie gana abejotinos vertės, o
pamirštame gražesnę dovanėlę
— knygą.

Štai, vasarą mūsų jaunimas
stovyklavo įvairiais būriais
gamtoje. Kodėl negalėjo kultū-
rinės organizacijos tą entuzias-
tišką savo prieauklį apdalyti —
stovyklų baigimo proga — ver-
tingu knygų pluošteliais? Koks
puikus įspūdis būtų buvęs ir
koks neišdildomas atminimas!

Tas pat ir su mokyklų lietu-
višką jaunimu. Kaip matyt iš
spaudos, labai reta liuanistinė
mokyklėlė susiprato mokslo
metų gale savo auklėtiniams
parūpinti po dvasinio maisto
dovanėlę. Reikėjo kreiptis į vi-
somenę, į organizacijas, ir
spaudą — argi nebūtų atsiradę
bent saujėlė tautiečių (ar orga-
nizacijų), kuriems būtų malon-
umas paremti savo jaunimą
konkrečiu žygiu?

Prieš I-jį D. Karą iš Petrapi-
lio Kotrynos gimnazijos (rodos,
lenkų įtakoje buvusios) vienas
lietuviukas už gerą mokslą par-
sivežė tėvišką dovaną — iš
I-mosios klasės Lazdytų Pelė-
dos apysakas, iš II-rosios — A.
Jaskot cilių knygą. Koks įspū-
dis buvo kaimo troboje, kai ši-
tos, gražios išvaizdos knygelės
buvo pasidėtos ant stalo! Jos ne
tik tą šeimą džiugino, bet po
keliskart buvo skaitomos visa-
me kaime. Ir tos eilės buvo at-
mintinai išmoktos net to vieno,
dovaną gavusio, o — net poros
tuzinų vaikų! O kaip jos pakė-
lė ambiciją to moksleivio, ku-
ris turėjo mokytis toli nuo Lie-
tuvos ir buvo, gal būt, beskeš-
tas puikios caro sostinės mas-
koliškoje jūroje.

Ir ne vien mokslo baigiant
reiktų apdovanoti lietuviškąjį
jaunimą savo žodžio knyga, bet
— kiekviena proga, kaip tauti-
nės ar religinės šventės, varda-
dieniai, gimtadieniai ir t.t.

Blogiausias dalykas, kad gal
būt, visi pritar šioms min-
tim, tik perskaite vėl — nu-
grims į žodinį aimanavimą dėl
skurstančios mūsų šios knygos,
dėl nutaustančio jaunimo, dėl
mūsų sumaterialėjimo, bet —
nepajėgs nė pirštu pajudinti
bent kokiam tikram veiksmui.

J. Pr.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Mokyklose paplitę narkotikai

Dr. Ivy, Illinoisaus universiteto viceprezidentas, advokatų susirinkime pareiškė, jog nesą Chicagoj nei vienos aukštesniosios mokyklos, kurioje nebūtų mokinių, besivaiginančių narkotikais. Apskaičiuojama, kad bent 5000 jaunuolių vartoja narkotikus, kiekvienas jiems išleisdama per dieną po \$10. Dauguma jų pinigų narkotikams pirkiti vagia. Ivy nuomone, tai esanti labai rimta problema ir reikia imtis jos sprendimo.

Tame pačiame susirinkime kalbėjo ir jAV narkotikų biuro įgaliotinis Harney, kuris pasakė, kad narkotikų paplitimas esąs pokario reiškinys. Ir po pirmojo pasaulinio karo tas reiškinys buvęs pastebimas. Jis ilgai pranykęs, jei su juo būtų atitinkamai kovojama. Tuo tikslu kino teatrai turėtų nerodyti narkotikų filmų, o mokytojai turėtų pareigūnais sumažinti ar visai uždrausti marijuanos auginimą.

Ar daug bus lietaus iš to debesio?

Pastaruoju metu su geroku triukšmu pradėti apskrities viršininko Babb, valstybės gynėjo Boyle ir Chicago Ave. policijos distrikto viršininko Warren žygiai prieš įstatymus laisvąją raketierių, gemblerių ir nepadoraus vardo įstaigų smulkes bei klubus. Nemaža atimta lošimo iš pinigų mašinų, suarežuota žmonių. Kaip ta visa akcija baigsis, dar teks pamatyti.

Tuo tarpu gemblerių ir įstatymų laužytojų sindikatai stenčiasi gintis. Policijos kpt. Warren gavo daug grasinimų.

Grasinama ir May, Tam O'Shanter Country Club savininkui, nes jis žadęs pasakyti, kaip Capone'as gaujos sindikatas vargš gembliu.

Chicago Ave. policijos distrikte yra daug pasilinksminimo klubų, restoranų, kurių kurie, pasak Warren, fiesiog apipilę savo lankytojus. Neretai atsitinka, kad koks pasilinksminimo ieškąs žmogus paprašs taksi šoferį, kad tas jį nuvežtų į atitinkamą vietą. Šis nuvežs dažniausiai į šio distrikto klubą ar restoraną, kur su tam tikromis merginomis jis nusigėręs, o jei greit nepašalins, tai įpilama į jo gerimą narkotikų. Tada iš to kliento kišenės pradingsta pinigai, šoferis jį išvežs kur toliau ir išmetas į tarp namų esantį gatvėtakį. Žmogus atsibudęs pastebi, kad piniginių tėra 2-3 doleriai, bet negalys atsiminti, ar jis bušiasį tiek daug savo pinigų praleidęs. Tokiems šoferiams klubai atlygina.

Kaltinamasis reikalauja \$450,000 už sumušimą

Chicago miestas nori panaikinti bylą, kurią jam iškėlė D. Edgerly. Jis tos sumos iš miesto reikalauja už tai, kad esą, policija 1949 m. vasarą jį sumušusi po to, kai jį suarežavusi už banko apipilėsimą.

Edgerly yra nuteistas 60 metų kalėti už dalyvavimą užpuolime, kurio metu buvo nužudyti 2 Brink's sargai.

Metai už pinigines pavogimą

Miss B. Upton, 27 m., 492 Winthrop, teismo buvo nuteista 1 metais kalėjimo už pinigines su 700 pavogimą iš klientės vienoje krautuvėje.

Kai ji atbus šią bausmę, teks jai dar sėsti į kalėjimą 5 metams už neatlankius bandomosios bausmės, kurią ji gavo už laisvą vogimą iš pašto dėžutės.

Susirūpino eismo nelaimėmis

Meras Kennelly pareiškė, kad daugiau policijos pareigūnų bus perkelta į trafiko skyrių, nes esą padidėję eismo nelaimių. Įgyvendinti eismo įstatymus turės visos policijos departamentas. Kennelly pasisakė esąs nepatenkintas: ligšioliniu įstatymų vykdymu, nes per daug pasitaikę dabar susisiekimo nelaimių. Tuo tikslu esą padaryta nemaža pakeitimų eismo policijos skyriuje, kuriam pritarias ir Northwestern universiteto eismo institutas.

Darbo draugai padės ankančiai

30 metų amžiaus telefonistė Calkin iš Centradia, Ill., jau ketveri metai blogai mato, o nuo perėjusių metų spalio mėsio ir visai ėmė apakti.

Ji susirūpino, ar galėsianti ir toliau bedirbti savo darbą, iš kurio ji remdavo ir savo senus tėvus. Tada atėjo į pagalbą kiti jos darbo draugai, Illinois Bell Telephone Co. darbininkai. Jie įtraukė į tą paramos darbą ir daugiau CIO unijos darbininkų, ir tuo būdu Miss Calkin naudai buvo surinkta \$1,500. Ji galėjo apsimokėti gydytoji ir kitas skolas.

Studijuos komunizmą

De Paul universiteto kolegija ateinantį semestrą į savo studijų programą įtraukia paskaitas komunizmui pažinti. Paskaitų tikslas išaiškinti Rusijos komunizmo įtaką Europos kultūroms, esančioms Sovietų viešpatavimo srityje.

Parneša iš Korėjos-maliariją

Gydytojai išpėjami, kad grįžtantieji iš Korėjos kariai kartais parsinešą maliarijos ligą ir galį užkrėsti gyventojus.

Tuo tarpu Illinoisaus valstybėje teuzregistruota 3 tokie atsitikimai, o kitose valstybėse pastebėta iki kelių dešimčių atsitikimų. Mat, Illinoisas yra tuo geresnį padėty, nes čia nesama maliariją išnešiojančio uodo. Dr. Schuman sako, jog naujieji vaistai labai palengvina maliarijos gydymą.

Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIE-NOSE paskelbta į d o m i ir šviežia žinia. Užrašyk jam šį dienraštį.

Mažųjų lietuviukų mokykla

Norint priaugančioje kartoje išlaikyti lietuvių kalbą ir lietuviybę, reikia tuo susirūpinti laiku. Todėl gerą darbą atliko V. Vijeikis, kuris suorganizavo tam tikrą lietuvių "radio mokyklą" mūsų mažiesiems pamokyti lietuviškųjų dalykų. Ši mokykla liepos 22 d. suruošė šių mažųjų "absolventų" šventę River View Parke (gegužinės metu).

V. Vijeikis mažiesiems savo klausytojams teikė atitinkamas žinias per radiją sekmadiniais. Jo klausytojai buvo 5-11 metų amžiaus vaikai. 12 sekmadienių jis aiškino savo mažajai auditorijai klausytojų amžiui pritaikytus lietuviškuosius dalykus.

Pasirodo, jog susidomėjimas tiek mažųjų klausytojų, tiek ir jų tėvų buvo didelis. Sekti šias sudominančias pamokas, sako, labai paskatinęs vadovo pranešimas "mokslo" pradžioje, kad gerai kursas iškliausieji laikysią egzaminus ir būsią apdovanoti. Liepos 22 d. kaip tik ir buvo suruošta šių "pipirų" šventė, kurios metu 16 mokytojų inscenizavo egzaminų komisiją, o mažieji "kursantai" rimtais veidais stovėjo šiemis teisėjams parodyti savo įsigytąsias žinias ir padarytą pažangą. Laimingieji buvo apdovanoti už parodytas žinias, klausytuosius dalykus vaizduojančius šių vaikų piešinius, net už pasidarytus klausytojo kurso užrašus. Kiekvienam vaikui buvo įteikta po gražiai Lietuvos vaizdais iliustruotą knygelę, vardu "Mano tėvynė", kurios turinį sudaro tos "radio mokyklos" pamokų santraukos.

Šioje šventėje dalyvavo bent 230 vaikų, kuriuos atlydėjo jų tėvai. Tiek vieni, tiek kiti buvo patenkinti pasiektais darbo vaisiais ir darbo pabaigtuvių iškilimėmis. Nemažiau džiaugsmo buvo ir mokytojams. Viena simboliška smulkmena. Šie mažieji "kursantai" parodė, jog jie gali pamokyti ir suaugusiųsios grynios lietuvių kalbos. Štai 10 metų kursantas Aleksas Gaška pasiūlė "icecream" pakeisti, būtent, "ledainiai". Buvo ir daugiau pasiūlymų. Komisija jam pripažino už šį naujadarą dovaną.

Šių kursų klausytojų buvę ir senosios ateivių kartos vaikai. Mokytojai pasakoja, kad senutės savo vaikučiams perduodavusios šios radio mokyklos žinias. Būtų gera, kad šis vertingas švietimo darbas ir toliau būtų tęsiamas.

S.

Operai pagrindas yra

Grupė lietuvių muzikų, su St. Kalvačiu, senu čikagiečiu P. Sarpalium, A. Paukščiu ir A. J. Kavičium bei B. Andriuškevičium priešaky, sukūrė naują, mums taip traukiamą ir reikalingą meninį vienetą — saloninį koncertinį orkestrą. Orkestras rugsėjo mėn. 30 d. pasirodys viešai su savo pirmuoju koncertu, kuriame dalyvaus mūsų žymesni solistai. Programoje numatoma lietuviška ir europinė muzika, kurios kiekvienas su malonumu klausysis.

Vėliau orkestras numato palydėti baletą, operas ar operetės spektaklius, kurių, gal būt, tik dėl orkestro trūkumo ir negalima buvo suorganizuoti, nes, rodo, vokalistų netrūkų.

Būsime koncerte visi solistai dainuos orkestrui palydinti, kas mūsų žiūrovams bus naujiena.

Orkestrą sudaro 10 asmenų, tačiau koncerto dienai jis padidės iki 15 asmenų. Muzikantai pasirinko meno vadovu pianistą St. Kalvaitį, bendru vadovu — P. Sarpalių ir administratorium — A. Mironą.

Taigi muzikai nesnaudžia, ir

Išvažiavimas su beisbolu

Amerikos legionierių Don Varnas Postas Nr. 986 rengia išvažiavimą rugpjūčio 19 d., 2 val. popietį Spaičio sode, prie Archer Ave., prieš O'Henry šokio salės.

Bus šokiama muzika, visokių dovanų mažiems ir dideliems. Taip pat bus beisbolo lošimas tarp amerikonių lietuvių ir tremtinių.

Šio rengimo pirmininkas Jonas Shulmistras prašo visus dalyvauti ir smagiai praleisti laiką linksminantis tyram ore.

—Helen Statkus.

ryžios pagyventi meninį veikimą. Linkėtina sėkmės.

A. N-as

Naujienu gegužinė

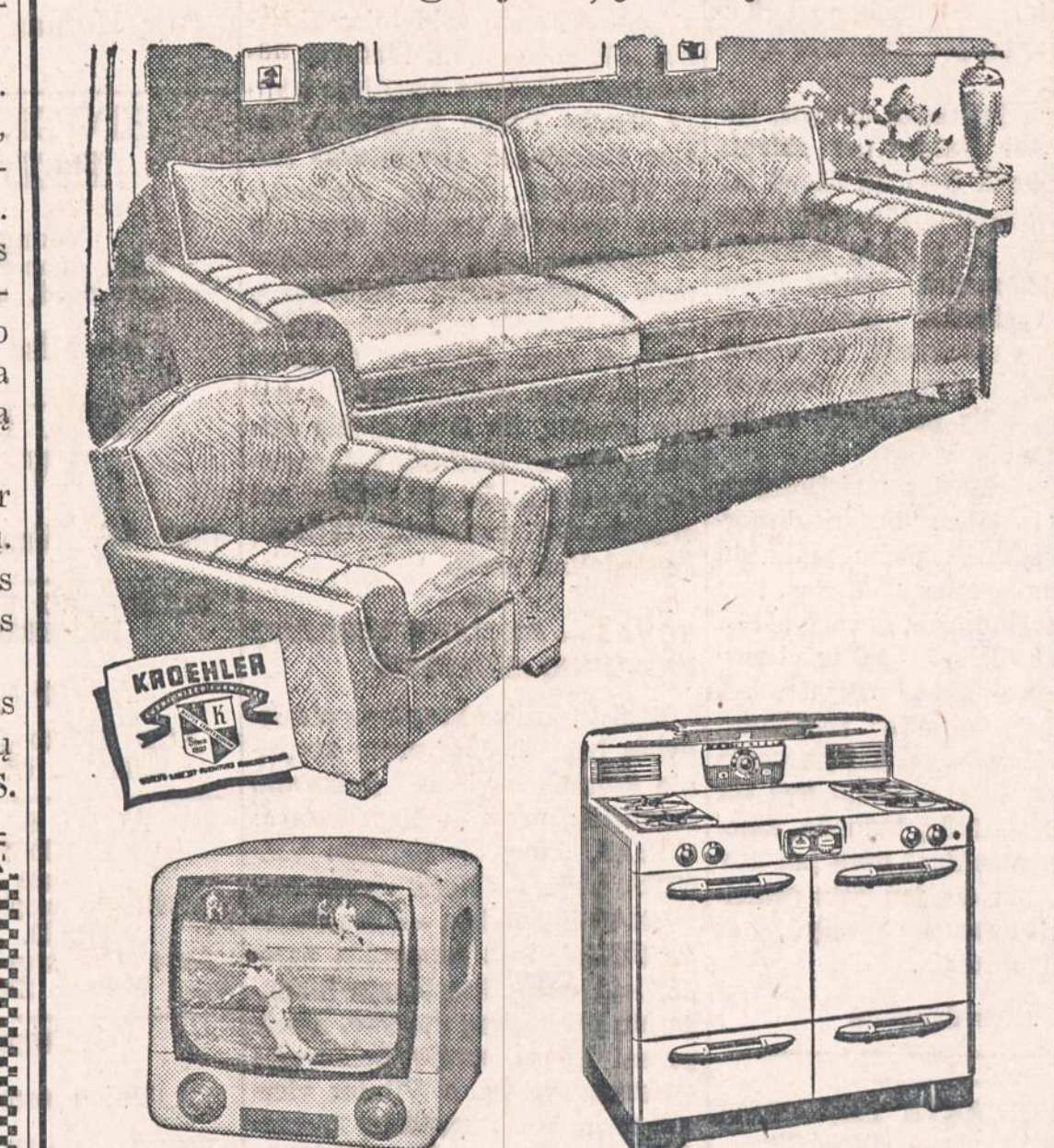
"NAUJIENŲ" antroji šių vasarą gegužinė įvyks rugpjūčio 19 d. Liberty Grove Parke, Willow Springs, Ill.

Savaime aišku, bus geras orkestras šokiama ir kitokių pamarginimų. Svečiams neteks nuobodžiauti. Be to, suvažiuos daug gerų lietuvių pasimatyti su savo draugais bei pažįstamais.

PELĖDA yra idomiausias satyros ir jūmoro žurnalas. Jį redaguoja žinomas rašytojas-jumoristas **Alb. Valentinas**. Leidžia knygnas **NEMUNAS**. Pelėdos metinė numerata \$4, pusei metu — \$2.50. Atskiras Nr. 40c. Šiame Pelėdos num. rašoma: Naujosios Amerikos draugystės. Kas link teatro. Bostone šovė, Pittsburghe sprogo. Pasikalbėjimas su gudu. Kybartų akiai. Būk pašalintas, girtuokli! (Eilės). Maudyklų sezonui prasidėjus. Apie Dainavos ansamblių. Palanga. Aktualios iš politikos, kultūros, ekonominio gyvenimo ir t.t. Ilustracijos: D.P. seniau ir dabar. Paskutinė kiaušė ir daug kitų. Knygne gaunami visi naujausi leidiniai ir daug senų knygų, leistų Amerikoje ir Lietuvoje. Užsakymus adresuokite:

LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS
3143 SO. HALSTED ST., Telef. Victory 2-3314 CHICAGO 8, ILL.

PAS BUDRIKĄ VISKAS NORMALIAI
Žemiausios kainos visoj Chicagoj už aukštos kokybės rakandus, šaldytuvus, skalbyklas, dulkių valytuvus, televizijas, radijas, brangenynes, jewelry

Saldytuvai atpiginti.			
8 pėdų už	\$169.00	9x12 klejonkės įvairių spalvų	\$4.95
ir aukščiau		Hoover elektriniai dulkių valytuvai	\$24.50
Skalbiamos mašinos	\$88.00	ir aukščiau	
ir aukščiau		Miegamo kambario 3 šmūtų setai	\$109.00
Rašomos mašinėlės	\$69.50	Gražio komodės	\$38.00
16 col. Televizijos setas	\$149.50	5 šmūtų crome-plastic dinetė	\$69.00
ir aukščiau		7 šmūtų dining room setai	\$148.50
Mažos radijos	\$15.00	Pilnas setas — lova, springas ir matracas	\$48.00
ir aukščiau		Diena parulė setas, naktim minkšta lova gulėti	\$68.00
Rembrant lempos	\$9.50	2 šmūtų parlor setai	\$109.00
ir aukščiau		ir aukščiau	
Springiniai matracai	\$18.88	Coffee tables, walnut ir mahogany. Gražiai išdorožinti,	\$15.00
Gesiniai pečiai (plytų)	\$88.00	Secretary desks	\$29.50
ir aukščiau		Knygos sukrasti bookcases	\$29.50
Aliejiniai pečiai	\$44.00	Gražūs minkšti krėslai	\$38.50
ir aukščiau		Paprasti crome krėslai	\$7.50
Angliniai pečiai	\$34.00	Trinfs kambariams visi baldai	\$295.00
ir aukščiau			
Elektriniai pečiai	\$125.00		
ir aukščiau			
Vilnų broadloom karpetai	\$4.95		
Laiptams vilnų karpetai	\$1.00		
9x12 Axminster vilnų karpetai	\$48.50		

LENGVŲS ISMOKEJIMAI IKI 18 MENESIŲ
Krautuvė atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Nedėlionis uždaryta.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED STREET
Telefonas: CALUMET 5-7237

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 9 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienį. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Šaukite: YARDS 7-7381.

CONRAD Photo Studio
(lietuvis fotografas) Specialybės vestuvės.
\$15.00 vertės dovana jaunavedžiams, atnešus šį garšimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai: ENG. 4-5883 ENG. 4-5840

CERMAK ROAD Dantų Laboratorija
DIRBTINUS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinų dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.
Olympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

Briliantų, Deimantų, platinos aukso sidabro žiedų, auksinių, šveicariškų ir USA firmų moteriškų ir vyriškų laikrodėlių, auksinių rašomų plunksmų

RUGPIUČIO MĖNESIO IŠPARDAVIMAS

Vyriški žiedai su gražia Lietuvos Emblema sidabras
vertės \$4.00 už \$1.98
Vyr. žiedai 10 krt. aukso, su tamais raudonu akmeniu "Amethyst" vertės \$20.00 už \$5.00
14 krt. geltono aukso mot. žiedukai su balto safiro akmeniu vertės \$12.00 už \$4.00
10 krt. geltono aukso Dinner ring su 9 safiro akmenukais, vidurinė akutė didelio spalvoto akmenuko vertės \$30.00 už \$10.00
10 krt. geltono aukso moteriški žiedai su 10 krt. deimanto akutėmis vertės \$40.00 už \$19.00

Auksiniai laikrodėliai žymiausių pasaulio firmų: Bulova, Elgin, Longines-Wittnauer vert. \$55.00 už \$29.00

Wittnauer GOLDEN PRINCESS H 171, 14K \$59.50 F.T.L.
A Longines-Wittnauer Product

Rankiniai laikrodėliai balto ir geltono metalo vertės \$24.00 už \$10.00
Alarm Clocks įvairių firmų, garantuoti, vertės \$2.75 už \$1.75
Elektriniai sieniniai laikrodžiai \$4.95

Diamond Look auskarai, Drop earrings, su puikiausiais 30 st. spindinčiu akmenuku, gražiausias papuošimas moteriškai ar merginai
vertės \$10.00 už \$3.95
26 gabalai Stainless Steel peilių ir šakutių vertės \$20.00 už \$5.95
100 gabalų Rogers Silver setas vertės \$100.00 už \$49.00
Dresser setas, puikiausia dovana kiekvienai moteriai vertės \$25.00 už \$15.00
Pirmame mainymui senus auksos žiedus, laikrodžius. Mūsų prityręs laikrodininkas J. Dambrauskas duos geriausią patarimą ir sutaisys ir sunkiausiai sugedimus.
Mūsų prityrę tarnautojai Mrs. Stella Rozak, Gudzonis, Ambrosius sažiningai jums patarnaus.
Sandėlis ir krautuvė užima tris tris lotus, vienas pastatas.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Telef. CALUMET 5-7237

Prekyba atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaryta.
WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts gegužės Radio programos leidžiamos sekmadienio vakarais 5:30 p. m. Chicago laikui.

KITATAUČIAI DARTAZAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neatsilepia šaukite:
Mes. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmadienį nuo 10 v. iki 12.

Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys ašaroja ar niežti, negalite sūlo įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįjūrite skaityti, užkeikti pasitarti pas Dr. Michel — nieko neklausius.

Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YARDS 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIŠKŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIŠKŲ REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas
Akių Pritaikymas
ir Lengvi Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas: WALBROOK 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną.
Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeklite LEGULO Ointment. Jo gydymo savybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taip pat nuo skaudžių nudėjimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpinių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiskuskie money orderi.

LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGUMŲ SIDABRINIŲ INDŲ SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEVIJOS APARATŲ IR KT. PREKIŲ
Laukrodžiai Pataisomi Specialiste
John A. Kass Duodama 1 metų Garantija
Lengvais Išmokėjimais
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617
Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJIENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURAITIS

Žmogus gyvena viltimi. Jis tikisi geresnės ateities susilaukti, daugiau malonumo gyvenime turėti. Vieni gal turi vilties turtin-gais tapti, kiti — ko nors kito at-siekti, kas jiems suteiktų laimę. Štai jaunatvės duse aš svajo-jau apie tai, kad kada nors galė-siu keliauti į Lietuvą toje laivo dalyje, kur pasipuošę žmonės ke-liauja ir žiūri po žiūronus. Tuos laiminguosius mes tada ponais va-dindavome.

Tai buvo 1913 m. Keliavau Kai-zer Wilhelm laivu. Iš laivo apa-čios smaigaliai tegalėjome susi-rinkti tik pačiame dēnio smaigaly. Galėjome vaikščioti, bet labai susikimšę. Tuo tarpu tie ponai laisvai vaikščiojo aukščia laivo puošnioje dalyje. Ir aš tada sva-jodavau, kad gal ir man kada nors teks panašiai keliauti.

Ir štai mano svajonė išsipildė: aš šiuos žodžius rašau, sėdėda-mas laivo vidurinio dēnio pačia-me viršuje. Sustatyta ten šimtai kėdžių, kad „ponai“ kelionės me-tu galėtų patogiai juse sėdėti ir kaitintis saulėje. Kai kurie tų po-nų ir dabar, ant kaklo užsikabinę, nešioja žiūronus. Lyginai taip, kaip pirmą kartą man keliavau-jant į Ameriką. Tačiau tie ponai man dabar atrodo visai paprastas žmo-nėmis. Kai kurie jų gal ir labai turtiniai, vienok jie nesijaučia esą laivo savininkai: jie žino, kad ne-mokamai nė vienas čia nekeliav-ją. O tai reiškia, jog visi čia turi tas pačias privilegijas.

Jei kuriam ponui nepatinka, kad aš čia rašau lietuviškai arba jam yra nemalonus mano kalbos akcentas, tai jis gali savo kėdę į kitą dēnio dalį nusinėti. O kai dėl manęs, tai aš visai nesirūpi-nu tuo, ar jiems patinka mano apsiėjimas, ar ne, — man jie visi patinka, ir aš nesibijau su jais užvesti kalbą.

Dauguma šių ponų keliauja iš Amerikos pamatyti, kaip dabar atrodo toji Europos dalis, kuri ne-turi „geležinės uždangos“. Tikrai nesuklysiu sakydamas, kad ke-liauninkų tarpe tėra tik penki nuošimčiai europiečių, kurie, vie-nokiais ar kitokiais reikalais aplankę Ameriką, grįžta namo. Vi-si kiti — atseit, 95 nuošimčiai — amerikiečiai. Jie yra finansinškai pajėgūs keliauti ir nori pamatyti, kaip dabar atrodo toji šalis, iš ku-rios jie ar jų tėvai yra kilę. O jei-gu ne tėvai, tai gal jų protėviai.

Queen Elizabeth laivas

Queen Elizabeth laivas veža 23 šimtus keliautojų ir turi 12 šimtų igulų: įvairios rūšies darbininkų ir patarnautojų. Ir tam pusketvirtą tūkstančio žmo-nių yra lovos, kur jie miega. Nė vieno žmogaus nesimato alkan-o, — visi atrodo sotūs ir judrus.

Kai automobilii keliauji saus-žemiu ir privažiuoji, sakysime, 500 gyventojų miesteli, tai gali tik-kėtis pamatyti ten porą krautuvė-lių, porą užėigų, paprastai bažny-čią ir dar vieną kitą biznio įstaig-ą. Visai jau kitoks vaizdas, kai privažiuoji miestuką, kuriame gy-vena pusketvirtą tūkstančio žmo-nių. Ten jau užtikis mokyklą (daž-nai aukštesnę), banką, dvi ar tris bažnyčias ir įvairių krautuvėlių bei biznio įstaigų. Toks miestukas pa-prastai yra pusėtinai išsiskleidęs, atseit, užima geroką žemės plotą. Mat, tokiam žmonių skaičiui rei-

kalinga nemažai vietos. Reikia ir nemažai namų tiems žmonėms gy-venti.

Bet štai 980 pėdų ilgumo, maž-daug 100 pėdų platumos ir dvyli-ka aukštų laivas statulpa ir ap-rūpina tiek žmonių, kiek aname miestyje gyvena! Ir tame plaukio-jamčiame nema didelio susi-grūdimo, — visi gana laisvai ga-li vaikščioti. Karo metu Queen Elizabeth laivas buvo naudojamas kariuomenės reikalams. Tada jis gabendavo 15 tūkstančių karių (vadinas, visa divizija!) su apran-ga ir ginklais. Vadinas, jis tada galėjo pavaduoti pusėtiną miestą. Miestų, kurie turėtų po penkioli-ka tūkstančių gyventojų, Lietuvo-jė juk visai nedaug tebuvo.

Tiesa, Queen Elizabeth yra pats didžiausias pasaulio laivas. Jo „dvygnukė“ sesuo Queen Mary sveria keturiomis tonomis mažiau. Be to, tas laivas yra 10 pėdų trumpesnis.

Anglija yra gudri politiki: ji, tur būt, tas karalienes ir pasida-rė tam, kad jos pirmautų jūrose. Vokiečiai su Europa ir Bre-m-en-o, ar prancūzai su Norma-n-d-i-e nėra jai konkurentai. Iš tų laivų išliko ir tebėra apyvartojė tik Europa. Bet ir tas laivas prarado savo vardą: jis atiteko prancūzams, kurie jį pakrikštijo nauju vardu, būtent „Libertė“.

Norint plaukti „karalienėmis“, vietą reikia užsisakyti bent prieš penkis mėnesius iš anksto. Mat, tie laivai per penkis dienas per-plaukia Atlanto vandenyną, kuomet kitoms tų kelionė atlikti ima-septynias dienas ir daugiau. Be to, „karalienės“ yra bangoms at-sparėnės: jos nėra taip mėtomos, kaip kiti lengvesni laivai.

Amerikos gyvenimas pasižymi savo greitu tempu. Visi skuba. Tad jei atsirastų laivų, kurie pa-jėgtų Atlantą perplaukti per tris dienas, tasyk „karalienės“ būtų nuvainikuotos, — jos atsidurtų antroje vietoje, nes amerikiečiai norėtų plaukti greitesniais lai-vais.

Anglas

Apie genius sakoma, kad jie yra margi. Tas pat galima pasa-kyti ir apie žmones, — jie irgi margi ir labai įvairūs bei labai skiriasi vieni nuo kitų. Vokiečiai karštai rėkia, nesiskiria su lieme-ne ir bando visus įtikinti, jog jis yra tas asmuo, kurio kiti turi klausyti.

Italas greit kalba ir su ranko-mis mosikuoja. Karščiau jasi. Ro-dosi, jis tave tuoj puls, jei jam nepatiks tai, ką darai.

Prancūzas daugeliu atžvilgių panašus į italą. Tačiau jis šaltes-nis, kiek lėčiau kalba. Šiaip apie save jis labai daug mano ir di-džiujasi savo kalba, kuri per daugelį metų buvo laikoma diplo-matų kalba. Kalbėdamas, jis irgi pusėtinai rankomis „darbuojasi“.

Skandinavai jau daro visai ki-tokį įspūdį. Pas juos mažiau pasi-galavimų, mažiau visokių ges-tų. Kaip ir mes, lietuviai, jie gali susikalbėti ir su surištomis ranko-mis. Toks jau žmogaus įpratinas ir prigimimas. Sakysime, žydai, kai jie kalba, tai gal daugiausia „vaidina“. Ir tai visai natūralu: žydas daugiausia „iš pasikalbėji-mo“ pragyvenimą daro, tai jam ir reikalinga daugiau „vaidinti“.

Anglas gal iš visų mažiausiai „vaidina“. Kai žiūri į jį, tai atro-do, jog jisai visai „nejudą“, yra sustingęs. Jis tik su atsidėjimu stebi tave, kaip tu „vaidini“. Jis tai daro tam, kad galėtų „pasku-tinį žodį“ tarti.

Anglas mažai tekalba, mažai te-juda, nebando savo gudrumą de-monstruoti, bet daug galvoja. Jis tikrai laikosi to posakio: „Think before you speak“ (pagalvok pirm nei kalbėsi). Anglas nepasakys to, kas nederą. Bet jis mano, kad an-gliui dera „svietas“ valdyti. Jei jau ne kardu, tai visokiais kom-promisais bei prisitaikant prie ap-linkybių.

Cia ant laivo nė vienas anglas nesikubina: pradedant šlaviku ir baigiant kapitonu. Jei ką paklau-si, tai turėsi kokią minutę palaukti, kol jis pagalvos ir atsakys. Lai-ka jis visai mažai tvertina. Jei jį pabarsai, kad jis tau, tarsime, rūg-čių kopūstų neatnešė, kuomet ki-tame stalyje jų yra, tai jis pasiliks visai ramus. Jis pasiūręs tik į aną stalą ir visai ramiai atsakys: „Tie kopūstai šiandien net nepriklauso“.

Bandai su juo argumentuoti. Sakai, kaip tai jie nepriklauso, kada jie ten yra ir juos valgo?

Dar ramiau padavėjas atsakys: „Jie paprasė...“

Trumpai ir aiškiai. Nė vieno be-reikalingo žodžio. Tada klausi jį: „Ar galima paprašyti?“

Susilauki dar trumpesnio atsa-ky-mo: „Galima“.

Ir viso pasikalbėjimo metu jis nė karto nepakeičia tono.

Ant stalo kiekvienam padeda-ma tik po vieną bulkute duonos. Jei greit pradėsi ją valgyti, tai prie mėsos duonos jau nebebus. Jei paprasai daugiau duonos, tai atneš, bet tik vieną bulkute. Ta-čiau tokiam „valgytojui“ kaip man reikia trijų bulkutečių, todėl kiekvieną kartą prie stalo aš du kartus turiu prašyti padėjimą, kad to, „karalienės“ yra bangoms at-sparėnės: jos nėra taip mėtomos, kaip kiti lengvesni laivai.

Kituose laivuose su duona nėra jokios bėdos, — jos visados yra tiek, kiek tik nori. Jei mėsos, vai-sių ar kavos ant stalo nėra, tai visada paklausia, ar daugiau tu dalykų kas nori. O štai Queen Elizabeth laive, kuriuo keliauti at-sieina brangiausia, be prašymo ne-ko negausi. Kas jam galvoje, kiek tu už laivakortę užsimokėjai. Svarbu tai, kiek galima daugiau sutaupyti. Jei nuo kiekvieno ke-liautojo bus sutaupyta po bulku-tę, tai, žiūrėk, jau susidarys 2,300 bulkutečių.

Taip, angliai moka taupyti. Ke-turis kartus teko per Atlantą plaukti North German Lloyd lai-vais, Viduržemio jūra plaukėme italų laivu, o į Pietų Ameriką Moore McCormick linijos laivu. Visur vyriausias maistininkas (steward) pasiteirauja, ar negali-ma daugiau ko atnešti. Nepraie-džia progos jis paklausti, ar jūs esate patenkinti.

Anglų vyriausias maistininkas, sutikęs jus, taria: „beautiful mor-ning“. Vadinas, pačiu pigiausiu būdu mandagumas išlaikytas.

Su rankšluosčiais gana šykštūs. Vieną per dieną — tai ir viskas. Tiesa, man vieno ir pakanka, bet kiti nori „nesutępti“ rankšluos-čio kiekvieną kartą, kai jie veidą ar rankas šluosto. Muilo irgi tik mažiuką gabaluką teaduoda. Žino-ma, laivai plaukiant nėra jau kur susitępti, bet čia jau pats prin-ci-pas: anglas moka paprašyti, bet nesiskubina duoti...

(Bus daugiau)

VISI SUSIPRATĘ LIETUVIAI SKAITO „NAUJENAS“

Žinios iš Anglijos

PAKELTI DARBININKAMS ATLYGINIMAI

Nors Anglijoje dabartinių laikų yra smarkiai iškilusios prekių kai-nos ir būtino pragyvenimo išlai-dos, tačiau vyriausybė, atsižvelg-dama į esamą padėtį, stengiasi galimai geriau šį reikalą sutvar-kyti, kad pabrangimo našta neuž-gultų vien ant darbininkijos pe-čių, bet vienodžiau pasiskirstytų ant visų luomų žmonių. Neperse-niai darbininkų atlyginimai buvo pakelti 5%, dabartiniu laiku pa-kelti dar 7½%. Nors atlyginimų pakėlimai nesibalansuoja su iški-lusių prekių kainomis, tačiau dar-bo žmonės jaučiamas visiškai pasitenkinimas esama padėtimi ir vyriausybės vedama vidaus ūkine politika.

—O—

UŽSIMUŠE VAŽIUODAMAS MOTOCIKLU

Rugpjūčio mėn. 1 d., grįždamas iš York į savo gyvenvietę Keigh-ley miestelį, p. Juozas Tamošiū-nas kelyje, lenkdamas dviaukštį busą, perstigai savo motociklu pasuko į kairę pusę ir busas už-lėkė ant jo, mirtinai sutriuškindamas. Važiavusi su juo mergaitė išliko gyva, tačiau sulaužyta koja, kurią ligoninėje pavyks sugydyti. Velionis Juozas atvyko į Angli-ją 1947 m. Palaidotas rugpjūčio 4 d. Keighley, Yorks, miestelyje, gausiai dalyvaujant vietos lie-tuviškai visuomenei.

—O—

PASIRODĖ SOVIETŲ AGENTAI

Lancashire provincijoje, Old-ham miestelyje gyvenantį ukrai-nietį p. Mikolovą vidurnaktį ru-sų agentai norėjo kidnapinti. Pa-starieji prie jo namo privažiavo lengva mašina ir, pasibeldę į du-ris, p. Mikolovui pristatė vietie-nės Buildings Society tarnauto-jais, kviesdami kartu nuvykti į minėtą įstaigą. Mikolovai pasi-prėšius, jie jėgą nedrįso griebti, ir pasišalinę. Vėliau paaiškėjo, kad tai buvo atvykę sovietiniai kiderperiai. Apie sovietinių agen-tų veiklą Lancashire provincijoje labai plačiai rašė net per kelis numerius anglų įtakingesni dien-raštis „News Chronicle“.

—O—

VEIKLI TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ

Tautos Fondo valdytojas dides-nių lėšų sukaupimui Lietuvos lai-svinimo reikalams Anglijoje įstei-gė Tautos Fondo Atstovybę, ku-rios energingas pirmininkas inž. J. Vilčinskas dažnai atsišauki-mais vietinėje lietuvių spaudoje ir atskirais aukštesniais, siunčia-mais organizacijų valdyboms, kviečia kiek tik galimybes leidžia-paremti savo šilingsai Lietuvos laisvės bylos vedimo reikalą. Au-ktos plaukia, tik iš jų dydžio daž-nai tenka nusistebėti, kai pavie-nių asmenų įnašai esant didesni nei organizacijų padalinių, turinčių keliasdešimt narių.

—O—

KOVAS — ANGLIJOS LIETUVIŲ KREPŠINIO MEISTERIS

Ilgai trukusios krepšinio pirmenybės baigėsi. Jose mūsų krepšinio komandos vietos išsikovojo sekančiai: pirmą — Manchesterio KOVAS, antrą — Halifaxo VILNIUS, trečią — Nottinghamo NE-MUNAS ir ketvirtą — Bradfordo SĄRŪNAS. Šios rungtynės parodė, kad mūsų krepšinyje įpatin-gesnių pakitėjimų neįvyko, nes ir pirmi Kovas turėjo išsikovojęs meisterio vardą, o Vilnius vice-meisterio. Mūsų krepšinio koman-doms būtinai reikalinga išsidi-rbti geresnė žaidimo technika, nes pastaruoju laiku ne tik amerikie-čių komandos nevyksta sulošti, bet dažnai ir prieš anglius tenka pralošti.

—O—

Rugpjūčio 5 d. DBLS Coventry Apygardos iniciatyva Brooklands stovyklos salėje buvo surengtas Lietuvos Respublikos prezidentų pagerbimas. Paskaitą apie Dr. K. Grinių skaitė ekonomistas Stasys Kuzminskas. Pagerbtuvėse daly-vavo nemaža ir iš tolimesnių apy-linkių lietuvių.

—O—

Manchesterį nusistatytą suor-ganizoti didesnis lietuvių choras, kurio sudėtinį kviečiami visi buvę ankstesnėse dalyviai. Choriui vadovauti apsiėmė p. F. Prekeris.

—O—

Liepos 30 d. sustabdytas Kana-dos imigracijos įstaigos registra-vimas asmenų, kurie norėjo iš-vykti pagal sudaromas Kanadoje darbo-buto garantijas. Priežastis, — nustatyto kontingento kvotos išbaigimas.

J. J.—tis

—O—

RIEBIAUSIAS ŽMOGUS

Gal riebiausias pasauly žmogus buvo Daniel Lambert, kuris gimė Anglijoje 1770 m. Mirė jis turė-damas 39 metus amžiaus.

Lambert svėrė 728 svarus. Per pilvą jis buvo 102 colių.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

REIKALINGAS BUČERYS Kreipkitės NEW LIFE DELICATESSEN 3331 So. Halsted St.

Building cleaners Steady, reliable men needed for cleaning and utility work Good starting rates. Time and one half for overtime. Ten percent bonus for night work. APPLY Employment Office Open Weekdays including Saturday 8:15 am to 5:00 pm WESTERN ELECTRIC Cermak & Cicero Ave.

We have immediate openings for MECHANICS Must have experience on construction equipment. Steady work. Excellent wages. Good working conditions. SEE — “RED”. 1424 W. OHIO ST.

DAVENPORT AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR WILSON - JONES CO. 3300 Franklin Blvd. 1 block from Kedzie car or Homan Ave. bus.

STOCKROOM HELPER Young man high school graduate, experienced, or will train. See Miss Keslinke MUNTZ TV Inc. 4535 W. Washington Blvd.

BODY AND FENDER MAN EXPERIENCED. Top salary. ACE AUTO REBUILDERS 9333 So. Chicago Ave. AUTO BODY AND FENDER MAN First class Steady work. Top pay. R. D. KATZ Auto Construction Co., Inc. 7 East 28th Street. PLUMBERS Union men. Steady. WEST END PLUMBING CO. 128 N. Mayfield Columbus 1-3310

REIKIA patyrisu geležinių at-matų žirklių operatoriaus. 56 valandų savaitę, viršvalais po 40 valandų. Nuolat. Midwest Com-pressed Steel, 1854 Webster.

BODY COLLISION MEN Will pay up to \$3.50 per hour. Experienced men only need apply. GRAEMERE AUTO CONSTRUCTION COMPANY 3341 West Lake St. Ask for Dan or Phil.

GENERAL SHOP WORK Semi-skilled preferred. Knowledge of electric motors repairs or coil winders. Pleasant surroundings. Good pay. CHICAGO ELECTRIC CO. 1318 W. Cermak Rd.

BRICKLAYERS WANTED La Salle Construction Company c/o Continental Can Co. 7600 SO. RACINE job also at ACME STEEL COMPANY Riverdale, Ill. HU 3-0311

APPRENTICE BLUE PRINTER Learn good trade Permanent position Good working conditions Many employee benefits THE FREDERICK POST CO. 333 West Lake St.

Reikalingas portieris ir dalį pa-dirbėti už baro. Lietuviška užei-ga. Kreipkitės vakarais. Mrs. Kairis Tavern, 3258 S. Union Ave.

AUTOMOBILES - TRUCKS Autai ir Sunkvežimiai

MID WEST THE CAR CORNER 1951 PLYMOUTHS Didelė nuolaida 1951 CHRYSLERS Didelė nuolaida 1951 BUICK RIVIERA Žemiau lubų 1951 PACKARD 4 DURŲ \$700 nuolaidų Taip pat 125 parinktinai karų barga-nai 1946 ir 1949 m. modelių Skubėkite į MID WEST, kol dar tebėra šios vertybės. 2201 So. Michigan Avenue Kasdien atdara iki 9:00. Šeštadieniais ir sekmadieniais iki 6:00.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkų ALL AROUND RESTAURANT WORKER No Sundays or Holidays. 9 A. M. to 4 P. M. Steady work. Excellent opportunity. SHeldrake 3-9652. ARMHOLE BASTER BY HAND on men's fine suits. SEeley 3-6306.

REIKALINGA Mergina AR MOTERIS PARDAVEJA maisto krautuvėje. Turi kalbėti lietuviškai ir angliskai. NEW LIFE DELICATESSEN 3331 So. Halsted St.

LAUNDRY WEARING APPAREL PRESS OPERATOR WHITE Excellent wages. ELSTON LAUNDRY 4248 Elston Ave. BEAUTY OPERATOR Experienced Full or part time. 4746 W. NORTH AVE. BERkshire 7-9475

STENOGRAPHER For large printing concern on North West Side. Must be capable of handling large volume of work and de-tail. Forty hour week. Ideal working conditions. I. S. BERLIN PRESS Belmont - Kimball Ave.

REIKIA suvamos mašinos ope-ratorku. Lengvas darbas. Geras mokestis. Essam Lamp Shade Co., 1914 Milwaukee Ave. Dickens 2-5115

STENOGRAPHER BEGINNER Varied office work 5 day week Small, pleasant Loop office. Phone HArrison 7-5797

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė—Pardavimui PARDAVIMUI NAMAS 4 kambarių medinis su pastoge, galima pertaisyti į du butus; furnasų šildomas, garažas ir dirbtuvėlei vieta su cemento grindimi ir pastoge. Daili pieva, medžiai ir t.t. Prieinama kaina. Privatūs žmonės. Frank J. Gri-cius, 3633 W. 55th Place.

Marquette Parke savininkas parduoda 2 po 5 kambarius mū-rinį namą. Prikėbui bus tušti abu butai. Sužinoti šaukti REpulic 7-2494.

BERWYNE, 6 kambarių mūri-nis bungalov, Karštu vandeniu šildomas, 2 mašinų garažas. 1806 CUYLER.

7 KAMBARIU MŪRINĖ REZIDENCIA Čerpėms ištaisyta maudyne, ka-binetinė virtuvė, nauji užden-gti namai, naujai plasteruotos lu-bos. Priešais 2 mašinų garažas ištaisai atremontuota viduj ir iš lauko, išmoksta \$7,000 patais-y-mui, remontui. Apleidžia mie-s-tą, todėl parduos tik už \$14,500. 4341 W. Lexington St.

PIGIAI parduodamas mūrinis namas. 2 flautų po 6 kambarius. Sankiti Wentworth 6-4123.

CICERO — TELEFONUOKITE ŠIANDIEN 5061 & 5065 W. 31st Place Lotas 35x125, 5 kambarių bun-galow. Alyva “forced air” šil-do-mas, kabinatinė virtuvė, pilnai išdekoruotas, insuluotas. Kaina \$15,600 ir \$15,900. Tuojau gali-ma užimti. Olympic 2-2866.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI “NAUJENOSE”

AUTOMOBILES - TRUCKS Autai ir Sunkvežimiai

MID WEST automobiliai yra geriausi jūsų piniginei. Mid West, per 34 metus tel-singai prekiaujusi Michigan Ave., parduoda pigiau, nes ji pati ir finansuoja. Pirkda-mi pastikėjimo vertoje Mid West, išvengiate fin an sų įstaigų sukeltų rūpesčių. Mid West automobiliai užtikrinti 90 dienų patarnavimų ap-klėjas bent dvejus metus neturi jokių galvos skausmų.

1950 DODGE \$1495.00 1950 PONTIAC \$1895.00 1950 FORD 2 DURŲ \$1375.00

A & C MOTOR SALES 816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas VARTOTŲ KARŲ 1936 iki 1951 metų \$25.00 ir aukščiau MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos Pardavimui batų taisymo įstaig-ą, geras biznis, švart aplinkė. Priežastis: pardavimas. Iga. Savininkas 6651 So. Mozart St.

GROSERNĖ ir mėsos krautu-vė. 4 kambariai užpakaliu. Verta \$7,900 už \$6,500. Yards 7-1944.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai TUCK POINTING Langų “Caulking” — kaminus taisom ir plytų darbas darome. Dovanai apskaičiuojamos. Pašaukite GUS G. JENES 3504 So. Halsted St. Yards 7-2641

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE Atnaujiname nusidėjusį namą, pripildome lietus išplautus ply-tų tarpus. Taip pat pataisome kaminus ir apie langus. Per daug metų gerai patyręs darbe lie-tuvis. Reikaliui priėjus kreipkitės: J. CONRAD, 5242 So. Artesian Ave. Grovehill 6-4177.

JOHN G. MEZLAISKIS Generalinis Kontraktorius ir Namų Statytojas Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Re-kale kreipkitės, gausite teisingą patarimą už įdomią kainą. 6649 SO. MOZART STREET Tel. GROvehill 6-6588

Mes taisome visokias SIUVAMOS MASINAS Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuojame mašinas. Duokite mums perdirbti ko-ja minamas mašinas į elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Tu-rime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY 4222½ Archer Avenue Tel.: FRontier 4-6847

MALIAVOJAME, popieruoja-me. Geras darbas. Pigi kaina. Tele-fonuokite STANLEY 5 val. vak. CRAWFORD 7-0797.

“NAUJENŲ” PIKNIKE Ši sekmadienį, RUGPJŪČIO 19 dieną, geras orkestras gries lietuviškus ir ameri-ko-niškus šokių.

Šeimininkės pagamins lu-bai skanių užkandžių. Bu-fetas turės visokių gėralų. Bus ir kitokių naujybių bei pamarginimų. Piknikas įvyks LIBERTY GROVE PARKE.

BE SMART Buy your cigarettes BY THE CARTON!

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street Valandos nuo 1—3 ir 7—8 Sėdintis ir nedėliom. uždaryta Subatomis nuo 1—3. Rez. 3241 W. 66th Place Phone REpulic 7-7868

Dr. Z. Danilevičius GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Aidarė ofisa 10748 So. Michigan Ave. Tel. Waterfall 8-3060 Prima nuo 1-4 ir nuo 7-9 v. v., išskiriant šeštadienį ir sekmad. Šeštad. pagal susitarimą. Rezid.: 10838 S. Wabash Ave. Tel. Commodore 4-1137

Ofiso Tel. Virginia 7-0086 Rezidencijos BEveryly 8-8244 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue Ofiso valandos: nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 v. vak. Šeštadieniais nuo 9 iki 4 pietų Trečiadieniais pagal susitarimą

DR. I. E. MAKAR GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 11750 So. Parnell Avenue VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8 Tel. PULLman 5-8277

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 So. Ashland Avenue Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; ser., sub. ir ned. tik sutarus. Ofiso Telefonas Yards 7-4787 Namų Tel. Prospect 6-1930 Jei netiesiliaps viršutiniai telefo-nai, šaukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS DANTISTAS 4645 SO. ASHLAND AVE. arti 47th Street Telefonas Yards 7-2246 Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro Sėdėdį pagal susitarimą

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2951 West 63rd Street (netoli Sacramento Ave.) Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą Telefonas HEMlock 4-7899 Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI DR. G. J. BYLAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4038 Archer Avenue Rez.: RI 7-0057; Ofiso YA 7-3526 Ofiso valandos: nuo 6:30 p. m. iki 9:00 p. m. Šeštadieniais nuo 1:00 iki 4:00.

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 6757 So. Western Avenue CHICAGO, ILL. Telefonas: Ofisas HEMlock 4-5849 Rezidencija HEMlock 4-2324 OFISO VALANDOS: Pirmad. antrad., ketvirtad. ir penktad. 1:30—4; 7—9 vakaro Trečia. ir šeštad. tiktai susitarus

Ofiso tel.: Yards 7-1166 Rezid. tel. Danube 6-1126 DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 W. 35th Street Kampas Halsted ir 35-los gatvės Valandos: 1—4 p. m. ir 6:30—8:30 val. kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 val. po pietų Rez.: 3247 S. EMERALD AVE.

DR. A. JENKINS PHYSICIAN AND SURGEON (Lietuvis Gydytojas) 2500 WEST 63rd STREET Ofiso val. kasdien nuo 2—4 p. d. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2-4 Trečiad. ir sekmad. uždaryta Ofiso Tel.: RProspect 6-3838 Rezid. Tel.: REpulic 7-9199

Ofiso, namų Tel. Rellance 5-1811 Dr. Walter J. Kistuk GYDYTOJAS IR CHIRURGAS (Lietuvis Gydytojas) 3925 WEST 59th STREET (P. Pulaski Road) VALANDOS: 2—4 popiet. 6:30—8:30 vakarais. Trečiadienį pagal susitarimą.

Emerg. Tel. KEdzie 3-2868 Dr. Emily V. Krukas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4146 Archer Avenue CHICAGO, ILL. Tel. LAFayette 3-3210 Val.: pirm., antr., ketv. 12-2:30